

Årsrapport 2006

Syssemmannen på Svalbard

Innhold

1	Aktuelle saksområder, utviklingstrekk og muligheter	5
2	Rapportering på resultatområder	8
2.1	Konsekvent og fast håndhevelse av norsk suverenitet over øygruppa.....	8
2.2	Korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir fulgt	14
2.3	Bevaring av ro og stabilitet i området.....	15
2.4	Bevaring av områdets særegne villmarksnatur	25
2.5	Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppa	40
2.6	Administrative resultatmål.....	42
2.7	Transporttjenesten	44
2.8	Tilsyn	45
3	Sysselmannens organisasjon og interne virksomhet	48
3.1	Organisasjon og personell	48
3.2	Lønns- og personalpolitikk	49
3.3	HMS	49
3.4	Lønn, regnskapsføring og økonomiforvaltning	50
3.5	Arkiv	50
3.6	IKT.....	50
3.7	Kontorlokaler	51
3.8	Sektorovergripende mål	51
4	Regnskap 2006 med kommentarer	54

Innledning

Årsrapport 2006 fra Sysselmannen på Svalbard er vår årlige rapportering til Justisdepartementet. Rapporten er utarbeidet på grunnlag av de mål og resultatmål som er satt i St.prp. nr. 1 (2005-2006) Svalbardbudsjettet og tildelingsbrevet for 2006.

Årets rapport har en annen struktur og oppbygging enn de foregående år.

Kapittel 1 beskriver aktuelle saksområder, utviklingstrekk og muligheter på øygruppa, slik Sysselmannen ser det.

Kapittel 2 er rapportering på de resultatmål som er beskrevet i tildelingsbrevet fra Justisdepartementet, kapittel 4, og følger i hovedtrekk punktinnstillingen i tildelingsbrevet.

Sysselmannen har ansvaret for den lokale miljøvernforvaltningen og kulturminnevernet for hele øygruppa. Resultatmål på disse områdene er gitt i eget prioriteringsskriv fra Miljøverndepartementet (MD) og rapporteringen skjer gjennom egen årsrapport til MD på dette fagfeltet. I tillegg rapporterer Sysselmannen til Statsadvokaten. Vi har likevel valgt å ta med resultater fra disse feltene også i årsrapporten til Justisdepartementet for å gi et samlet og helhetlig bilde av virksomheten.

Kapittel 3 omhandler Sysselmannens interne virksomhet og måloppnåelse på sektorovergripende områder.

Regnskapet for 2006 med kommentarer og vurderinger kommer til slutt.

Per Sefland
sysselmann

1 Aktuelle saksområder, utviklingstrekk og muligheter

Syssele mannen har i løpet av driftsåret 2006 klart merket økende fokus mot Svalbard generelt både fra media, turister og fra politiske miljøer, både nasjonalt og internasjonalt. Dette er blant annet en naturlig konsekvens av regjeringens satsing på nordområdene, der Svalbard inngår i den strategi som nå er lagt og som skal følges opp. Også Det Internasjonale Polaråret, som innledes i 2007, vil medføre økt oppmerksomhet mot Svalbard. Etter Syssele mannens vurdering er dette økte fokus positivt, og bidrar til å befeste Svalbards rolle i norsk nordområdepolitikk. Det er derfor viktig for Syssele mannen å kunne håndtere de ulike besøk og henvendelser på en god måte, så vel praktisk som innholdsmessig, og på denne måten bidra til økt kunnskap om Svalbard og aktuelle problemstillinger i norsk svalbardpolitikk.

Besøktjeneste

Henvendelser til Syssele mannen om besøk, orienteringer og foredrag har i stigende grad preget organisasjonen, særlig i tiden fra februar til oktober. I den mest hektiske besøksperioden skal ferie for ansatte og de mange seilingstoktene med "Nordsyssele" også avvikles. Gjennomgang av den totale ressursbruk har derfor ført til en vurdering og evaluering av Syssele mannens organisasjon, og en anmodning til Justisdepartementet om en viss styrking av bemanningen, og en utvidelse av administrasjonsbygget.

Internasjonale Svalbard

Svalbard har blitt enda mer internasjonalt preget. Mens andre nasjoner i en årrekke har vært representert i de øvrige bosettingene på Svalbard, er nå også Longyearbyen i stor grad preget av nærvær fra utenlandske statsborgere. I dag er om lag 30 nasjoner representert i Longyearbyen. Videreføring av UNIS og etablering av Forskningsparken har i sterk grad bidratt til dette, i tillegg til at Longyearbyen oppleves som attraktiv for arbeidssøkende fra andre land. Denne mangfoldigheten i befolkningsstrukturen i Longyearbyen er verdifull og oppleves som positiv, men stiller også både lokalsamfunnet og sentrale myndigheter overfor en del utfordringer når det gjelder f. eks. tilrettelegging av undervisning og fordeling av velferdsgoder.

Syssele mannens forhold til andre lands representanter på Svalbard knyttet til forskning eller næringsaktivitet, anses som gode.

Forholdet til Barentsburg

Barentsburg er den største enkeltstående utenlandske virksomheten. Syssele mannen vil betegne kommunikasjonen med ledelsen i Trust Arktikugol og Russlands konsulat på Svalbard som meget god.

Den russiske aktiviteten i Barentsburg har blitt sterkt redusert de senere år, idet befolkningen i dag utgjør ca. 430 personer. Syssele mannen har i 2006 hatt flere viktige besøk fra sentralt hold i Moskva, som signaliserer at det russiske nærværet ikke bare skal opprettholdes, men sannsynligvis også styrkes og fornyes. Spørsmålene om eventuell ny virksomhet i Barentsburg, videreføring av kulldriften ved gjenåpning av drift på Grumantforekomsten og ikke minst etablering av nytt kraftverk i Barentsburg har vært sentrale.

Svalbardmiljøloven

Fra Syssele mannens side har det overfor alle nasjonaliteter vært ført en konsekvent politikk med hensyn til at norske regler skal regulere virksomheten på øygruppa. Det har imidlertid bl.a. av politiske og kulturelle årsaker tidligere ikke blitt satt like strenge miljøkrav til ulike aktiviteter i Barentsburg. Etter innføringen av svalbardmiljøloven og normaliseringen

av forholdet til Russland prøver vi å sette like strenge krav til russisk virksomhet på øygruppa. Dette blir gjort for alle nye aktiviteter og tiltak. En vil også se på eldre utslipp osv. for å bringe disse opp på dagens miljøstandard. Dette gjelder eksisterende kraftverk, lagring av miljøgiftig avfall med mer. Det samme utfordringen knytter seg også til standard og krav til en rekke andre aktiviteter (helikopterlandingsplass, elektrisitetsnett osv.) i Barentsburg.

Klimaendringer og reiseliv

Klimaendringene forventes å bli mer drastiske i Arktis enn andre steder på kloden. Dette vil særlig føre til mange problemer knyttet til økosystemet på Svalbard, og mange arter vil bli truet av utryddelse. På kort sikt vet vi at antallet turister som besøker østlige deler av øygruppa øker i isfrie år. Med flere påfølgende isfrie år vil dette tilta. Områder som har hatt svært få besøkende kan få en økt besøksfrekvens med fare for slitasje, forstyrrelser av dyreliv og ulovlig fjerning av løse kulturminner. Sysselmannen må møte denne endringen i reiselivet med forskjellige tiltak for å hindre at slik skade skal kunne skje.

En annen utfordring er kortere skutersesong og lengre båtsesong for de lokale dagsturbåtene. Utleie av skutere og guidede turer med skuter har ikke stor økonomisk fortjeneste, særlig ikke når sesongen blir kortet ned med tidlig snøsmelting. Sysselmannen må følge godt med på føreforholdene om våren og raskt varsle reiselivet når sesongen er slutt (fare for barmarkskjøring). Tidligere start på båtsesongen kan også føre til økt forstyrrelse av fugl i starten av hekkesesongen. Marka er bløt og mer utsatt for slitasje ved ilandstiging med mer. Vi må få til et reiselivsopplegg som tar hensyn til disse faktorene tidlig i sesongen.

Svalbardmiljøloven

Innføringen av svalbardmiljøloven har gitt Sysselmannen en rekke juridiske virkemidler. Loven med forskrifter er viktige i arbeidet med å oppfylle de høye miljømålene for øygruppa. Samtidig som et nytt og omfattende regelverk skal settes ut i livet, har sentrale myndigheter også tatt initiativ til oppdatering av gamle bestemmelser og forskrifter. I 2006 har dette særlig omhandlet endringer i regelverk for de store verneområdene fra 1973. I dette arbeidet har Sysselmannen lagt betydelig vekt på:

- Et ønske om å forenkle regelverk og samordne planprosesser. Et regelverk som ikke kan formidles, vil heller ikke bli forstått og respektert.
- Å arbeide for et felles kunnskapsgrunnlag og et omforent syn på hva saken egentlig gjelder. Selv om berørte parter, Sysselmannen og sentrale myndigheter kan ha ulike oppfatninger om en konkret sak, er felles virkelighetsoppfatning viktig for konstruktiv diskusjon.
- Et kritisk blikk på om lov- og forskriftsregulering alltid gir de beste løsningene.

Sysselmannen har et unikt bredt oppgavespenn med mange utfordringer som knytter seg til regelverksutvikling, håndheving av regelverket, næringsliv og offentlige tjenester som skal bidra til service, trivsel og trygghet. Samarbeidet mellom Sysselmannen og Longyearbyen lokalstyre fungerer godt og er i stadig utvikling.

Redning og beredskap

I det spesielle samfunn som Svalbard er, både geografisk, samfunns- og klimamessig, vil Sysselmannens samarbeidsrelasjoner med andre aktører være viktig, og i enkelte sammenhenger ha en avgjørende betydning. I 2006 har vi ikke hatt dramatiske eller store ulykker, men mange enkeltstående redningsoperasjoner, hvor øvet samarbeid mellom Røde Kors, Airlift og Sysselmannen har demonstrert sin livsviktige betydning. Det operative innsatspersonellet fortjener samfunnets aller største respekt og takknemlighet.

I løpet av driftsåret er Svalbard knyttet til Den nasjonale atomberedskapen og de beredskapsmessige forhold på Svalbard er under oppgradering. Sysselmannens samarbeid med Kystvakten har økt og vil bli ytterligere forsterket i 2007.

Egen organisasjon

Sysselmannens ansatte har i 2006 vist sin allsidige kompetanse og store menneskelige ressurser. Slike forhold har vært avgjørende for en høy måloppnåelse i organisasjonen. Samlet kompetanse og de ansattes personlige egenskaper, innsats og integritet har gitt grunnlag for den tillit Sysselmannen som organisasjon nyter på og utenfor øygruppa.

2 Rapportering på resultatområder

2.1 Konsekvent og fast håndhevelse av norsk suverenitet over øygruppa

2.1.1 Håndheving av regelverk som Sysselmannen er tillagt myndighet etter

Øygruppa inspiseres hele året gjennom oppsynsvirksomhet i skutersesongen og jaktperioden, av feltinspektørene og annet oppsyn, samt i forbindelse med vedlikeholdsoppgaver på tjenestehyttene. Også redningstjenesten gir nyttige observasjoner.

Sysselmannens rundtokt gjennomføres hver høst. Koordineringsansvaret for toktet ligger i politiavdelingen, og toktet gjennomføres etter en plan som er utarbeidet avdelingene imellom. På toktet inspiseres spesielt de delene av øygruppa som ikke så ofte blir besøkt under utøvelsen av den vanlige aktiviteten. På toktet gjøres mange oppgaver etter fagavdelingenes prioriteringer: oppgradering av fuedepot, inspeksjon og reparasjon av tjenestehytter, områdeinspeksjoner, kulturminneregistreringer, telling/registrering av dyr og planter, prøvefiske, søppelregistrering/-plukking, ferdselsregistrering og kontroll m.m.

Beskrivelse av rundtoktet 2006:

- Tirsdag 22.8 Longyearbyen - Sørkaplandet, Sørkappøya, Øyrlandet, Sandbukta.
- Onsdag 23.8 Kraussbukta, Tjuvfjorden, Tusenøyane, Russebukta, Andrètangen.
- Torsdag 24.8 Ryke Yseøyane, Halvmåneøya, Østsiden av Edgeøya, Kapp Lere.
- Fredag 25.8 Freemannundet, Sundsneset, Agard og Inglefieldbukta.
- Lørdag 26.8 Barentsøya, Bjørnesundet, Vaigattbogen og Helleysundet.
- Søndag 27.8 Frankenthalvøya, Ormhola.
- Mandag 28.8 Kong Karls land, Kapp Koburg.
- Tirsdag 29.8 Kapp Lee, Kong Karls land; Svenskøya og Kongsøya.
- Onsdag 30.8 Kvitøya; Andrèneset og Storøya.
- Torsdag 31.8 Fotherbyfjorden, Oscarsland, Karl XII øya, Glennhalvøya, Minebukta.
- Fredag 1.9 Vindfjorden, Rijpfjorden, Nordenskiöldbukta, Haudegen.
- Lørdag 2.9 Sjuøyane; Phippsøya og Parryøya.
- Søndag 3.9 Kinnvika, Palanderdalen, Augustabukta, Wakibergøya.
- Mandag 4.9 Sørporten, Storøya, Glennhalvøya., Lomfjorden, Hinlopenstretet.
- Tirsdag 5.9 Sorgfjorden, Mosselbukta, Vassfarvåden og Laksevågbukta.
- Onsdag 6.9 Wijdefjorden, Austfjordneset, Vestfjordbotn, Mushamna.
- Torsdag 7.9 Gråhukken, Jacobsenbukta, Liefdefjorden, Bockfjorden.
- Fredag 8.9 Liefdefjorden, reinsdyrflya, Raudfjorden.
- Lørdag 9.9 Sallyhamn, Danskøya, Amsterdamøya, Smeerenburgfjorden, Magdalenefjorden, Ny-Ålesund.
- Søndag 10.9 Retur Longyearbyen.

I tillegg gjennomførte Sysselmannen en rekke andre arbeids- og inspeksjonstokt med "Nordsyssel", se. 2.3.

2.1.2 Ivareta og samordne statens interesser

Det er en viktig oppgave for Sysselmannen å bidra til at sentralforvaltningen sitter med nødvendig informasjon som grunnlag for å gjennomføre norsk svalbardpolitikk. I tillegg til den jevnlige kontakten med fagdepartementer og andre instanser som sysselmannskontoret

samarbeider med, er det særlig tre kanaler Sysselmannen benytter for å videreformidler informasjon om utviklingstrekk på Svalbard:

1. Sysselmannens deltakelse i Det interdepartementale polarutvalg.
2. Utarbeidelse av notater om saker av prinsipiell karakter og saker som berører ulike sektorinteresser.
3. Dialog med og informasjon til grupper som besøker Sysselmannen, herunder stortingskomiteer og statsråder.

Vedr 1) Polarutvalget

Sysselmannen har siden 2002 vært fullverdig medlem av Det interdepartementale polarutvalg. I 2006 har det vært 11 møter i utvalget, hvorav ett på Svalbard. Sysselmannen har deltatt på åtte av disse og deltatt i diskusjoner og kommet med innspill. Sysselmannen har hatt meget stort utbytte av å delta på møtene og har selv ved flere anledninger gitt utvalget skriftlige notater og muntlige orienteringer, bl.a. om:

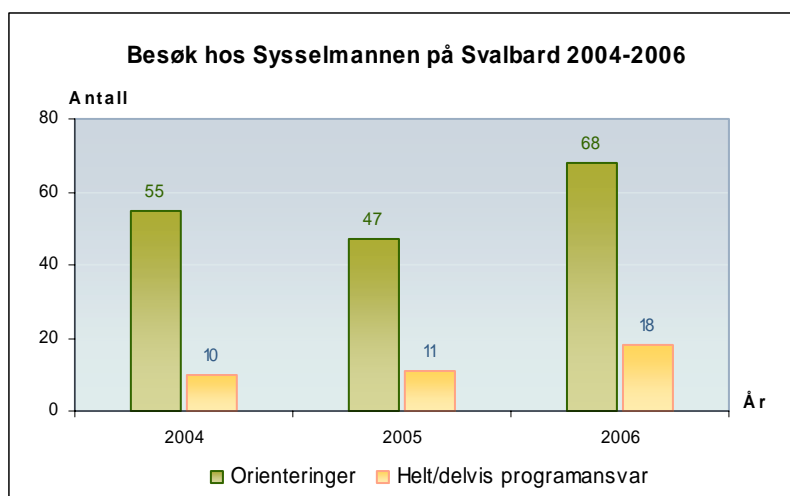
- status og utvikling av den russiske aktiviteten i Barentsburg
- aktiviteten fra norske tilsynsorganer, eksempelvis luftfartstilsynets tilsyn med helikopterbasen på Kapp Heer
- øvrige utviklingstrekk på øygruppa
- behovet for sterkere samordning av departementenes reguleringer. Eksempelvis har Sysselmannen gitt uttrykk for at skattesaken 2006 burde vært vurdert i sammenheng med utviklingstrekk på øygruppa
- Sysselmannen har gitt uttrykk for at Miljøverndepartementets reguleringsvirksomhet må samordnes på en bedre måte enn det som har vært tilfelle hittil

Vedr 2) Notater

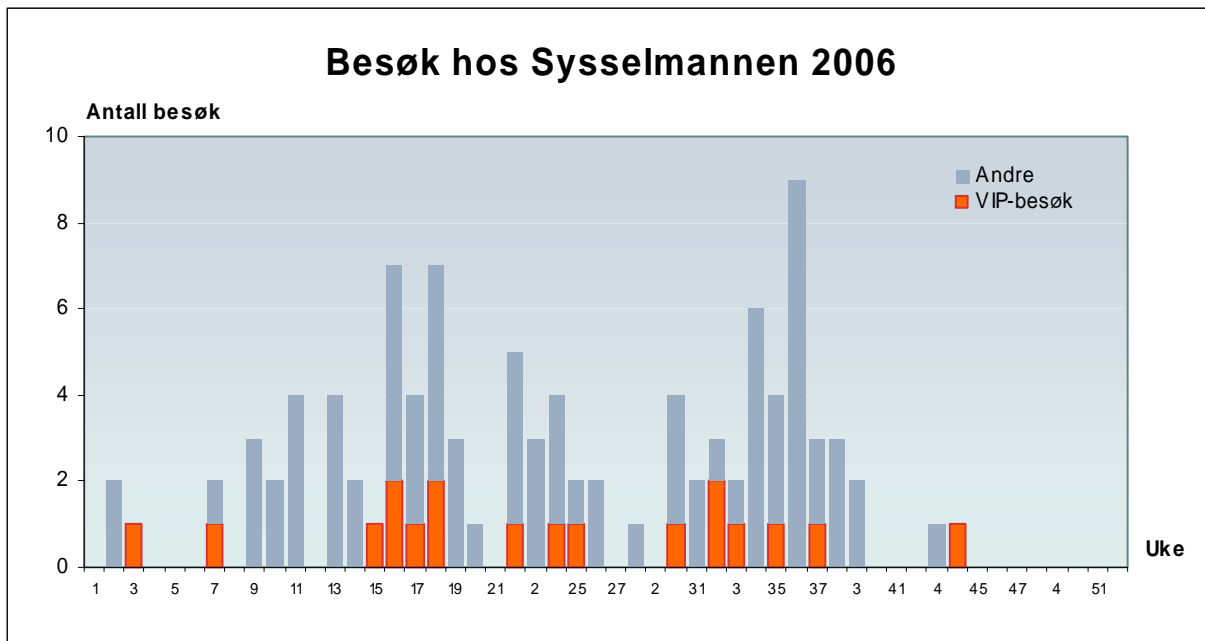
Sysselmannen utarbeider en rekke notater og innspill vedrørende faglige og prinsipielle spørsmål, enten på eget initiativ eller på oppfordring fra sentrale myndigheter. Av saker som Sysselmannen har informert og utarbeidet notater om i 2006 kan nevnes brannen i Barentsburg, tilsyn med satellittvirksomheten, Luftfartstilsynets tilsyn med helikopterbasen på Kapp Heer, spørsmålet om vigselsrett, med mer.

Vedr 3) Sysselmannens besøks- og vertskapsoppgaver

Sysselmannen har betydelige vertskapsoppgaver, og i forbindelse med økt fokus på Svalbard på mange områder merket man en relativt sterk vekst i antall besøk i 2006.

Figur 1. Besøksutviklingen hos Sysselmannen fra 2004 til 2006.

Figur 2. Fordelingen av gruppebesøkene hos Sysselemanden i 2006 på årets 52 uker.

Sysselemanden hadde i 2006 besøk av til sammen 68 grupper som fikk orienteringer om virksomhetene våre, og 18 grupper som vi helt eller delvis la opp program for og hadde tett oppfølging med. Det er særlig veksten i sistnevnte gruppe som ga utslag i betydelig mer arbeidstidsbruk på besøkssiden. Denne gruppen inkluderer "VIP"-grupper som krever at det gjøres mye forarbeid.

I 2006 var for eksempel kongeparet på besøk, både de nordiske statsministrene og utenriksministrene holdt møter her, statsråd Storberget var på tre besøk, to stortingskomiteer og amerikanske kongressmedlemmer var på fleredagersbesøk og andre utenlandske parlamentsmedlemmer og ambassadører kom til Svalbard. Med utgangspunkt i det tallmaterialet vi har, er det estimert at ca. 1200 personer besøkte Sysselemanden på Svalbard. I forbindelse med besøk ble det holdt 20 middager i Sysselemandsgården, med ca 470 gjester til sammen.

Høsten 2006 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle oppsummere og evaluere besøksarbeidet og eventuelt komme med forslag til endringen i organiseringen av arbeidet. Gruppen vil legge frem sine forslag for ledelsen januar/februar 2007.

Møte med andre statsetater på Svalbard

I 2006 har det ikke vært innkalt til møte med de andre statsetatene som er representert på øygruppa. Forrige møte ble avholdt i oktober 2005. Sysselemanden mener formålet og nytten av disse møtene bør vurderes og har tatt dette opp i styringsdialogen med Justisdepartementet.

2.1.3 Utrednings- og regelverksarbeid

Sysselemanden har gitt en rekke innspill til sentrale myndigheter i forbindelse med pågående utrednings- og regelverksarbeid m.v. for Svalbard. For det første er det gitt uttalelser i høringsaker hvor forslagene har relevans for Svalbard (se nedenfor). Sysselemanden har dessuten deltatt i møter eller på annen måte kommet med innspill til sentrale myndigheter når det gjelder behovet for å ivareta hensynet til Svalbard (se nedenfor).

Høringsuttalelser om lovers og forskrifters anvendelse på Svalbard

Av høringsuttalelser avgitt i 2006 kan nevnes Sysselmannens uttalelse til:

- Ny EU-rammeforordning om sikkerhet (security).
- Forslag til endringer i forskrift 4. februar 1994 om register over befolkningen på Svalbard.
- Kartlegging av endringsbehov i det forvaltningspolitiske virkemiddelapparat.
- Endringer i svalbardbeskatningen for inntektsårene 2006 og 2007.
- Helhetlig plan for et godt og tilgjengelig tjenestetilbud innenfor Statens vegvesens trafikkstasjoner.
- Forslag til endring i lov om tilsyn med elektriske anlegg og elektrisk utstyr.
- Rapport om ny felles parkeringsregulering - høring av rapport.
- Prosjekt forenkling av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap sitt regelverk.
- Endringer i valgloven.
- Veileder for utforming av parkeringsplasser og hytteområder i Longyearbyen.
- Statistikklovens anvendelse for Svalbard.
- Tilpasninger i forskriftsverket til skipssikkerhetsloven.
- NOU 2006:6 Når sikkerheten er viktigst.
- Forslag til forskrift om nærmere gjennomføring av direktiv 2003/59/EF (yrkessjåførdirektivet).
- Forskrift til Stortingets vedtak om avgift på utslipp av NOx.

Andre innspill, utredningsarbeid mv.

- En egen arbeidsgruppe internt hos Sysselmannen har siden høsten 2006 utredet *besøks-/representasjonstjenesten*, med formål å videreutvikle denne. Arbeidet slutføres i 2007. Se nærmere omtale under pkt. 2.6.1.
- Sysselmannen deltok i møtene i *lokalt statistikkforum 2006*.
- Notat med innspill når det gjelder *utenlandske statsborgeres adgang og opphold på Svalbard* ble oversendt Justisdepartementet i oktober 2006.
- Innspill til utredningsarbeidet mht. *regelverket for satellittvirksomheten*, herunder tilsynet med denne, ble oversendt departementet i november 2006.
- Når det gjelder *evaluering av turistforskriften og en vurdering av forholdet mellom forskriften og miljøregelverket*, ønsker Sysselmannen å la et erfaringsnotat for de senere år danne grunnlaget for dette arbeidet. Grunnet skifte av reiselivsrådgiver i 2006, vil tidligere reiselivsrådgiver utarbeide erfaringsnotatet. Et slikt notat lot seg ikke ferdigstille høsten 2006 på grunn av sykdom, og arbeidet vil derfor bli videreført i 2007.
- Sysselmannen har også kommet med innspill til *arbeidsgruppen som ser på det samlede skatte- og avgiftssystemet på Svalbard*. Innspillet ble gitt i møte med arbeidsgruppen under dennes besøk i Longyearbyen våren 2006.
- Sysselmannen har kommet med innspill til utredningsarbeidet i tilknytning til eventuell innføring av konkurranselovgivningen på Svalbard.

2.1.4 Kontakt med de utenlandske bosetningene

Tolketjenesten og kontakt med Barentsburg

2006 utmerket seg med relativt mange møter, kontakter og felles arrangementer mellom Longyearbyen og Barentsburg. Utover de vanlige idretts- og kulturutvekslingene ble året markert med to store jubileer; Longyearbyens 100 år det russiske gruveselskapet Trust Arktikugols 75 år. I begge arrangementer var det betydelig deltakelse fra både norsk og russisk side. Stor oppmerksomhet fikk det russiske skoleskipet "Sedov", verdens største

seilskip i drift, når det besøkte Barentsburg og Longyearbyen i august, og 10-årsdagen for flyulykken på Operafjellet fikk en verdig markering samme måned.

Det russiske gruvesamfunnet står overfor store endringer i de kommende år. At "noe må gjøres" er russerne selv opptatt av, og 2006 ble markert med flere høytstående delegasjonsbesøk fra Moskva. Infrastrukturen i Barentsburg er nedslitt, og investeringer behøves både i gruvevirksomheten og kraftproduksjonen. Avgjørelser innen begge områder skal ventelig bli tatt i løpet av 2007.

Kontakten Sysselmannen har med ledelsen i Barentsburg må betraktes som god. Møter avholdes regelmessig, enten som kontaktmøter med representanter for Sysselmannen, det russiske konsulatet og Trust Arktikugol, eller som konkrete saks møter. I 2006 har miljøspørsmål vært dominerende. Brannen i en av steintippene i Barentsburg, som brøt ut i februar, og faren for nye branner i andre steintipper (se under miljøkapitlet), har tatt mye tid og ført til mange møter og befaringer. I den nedlagte Pyramiden har fjerning av miljøfarlig avfall stått på dagsorden. Det bør understrekes at samtalene om disse og tilsvarende spørsmål stort sett har foregått i en positiv tone, og Sysselmannen er glad for å møte forståelse fra russisk offisielt hold. Samtidig har det tatt tid å få påleggene våre implementert i Barentsburg, og tidsfrister har stadig måttet forlenges. Tilgjengelig utstyr til å slukke steintippbrannene i Barentsburg med er mangelfullt og i dårlig stand, men til tross for løfter har gruveselskapet ennå ikke klart å skaffe til veie nytt.

Norsk suverenitetshevdelse står sentralt i Sysselmannens forhold til Barentsburg. Det er et ønske at den russiske bosetningen i størst mulig grad skal behandles likt med andre bosetninger på Svalbard. Antall inspeksjoner og kontroller (se nedenfor) indikerer at dette er tilfelle. I august ble dessuten historiens første retts sak gjennomført i Barentsburg. To ukrainere og to russere ble dømt til bøter og betinget fengsel for ulovlig reinsjakt utenfor bosetningen.

Kontakten mellom befolkningene i Longyearbyen og Barentsburg er i stor grad hemmet av kommunikasjonsproblemer - språklige så vel som transportmessige. I stor grad er kontakten begrenset til deltakelse i idretts- og kulturutvekslingene, m. m. Også ulikheter i samfunnsstrukturen begrenser folk til folk-samarbeidet. Der Longyearbyen har blitt et "ordinært" samfunn med en relativt flat struktur og mange frivillige organisasjoner, er samfunnet i Barentsburg preget av at det meste foregår i regi av gruveselskapet.

I det følgende presenteres en liste over de viktigste besøk, arrangementer og hendelser i kontakten med Barentsburg i 2006.

Besøk av politikere og statlige tjenestemenn til Barentsburg

- nordiske regjeringsadvokater
- UD-aspiranter
- nordkalottens politimestere
- stortingets energi- og miljøkomité
- justisminister Knut Storberget

Inspeksjoner og tilsyn i Barentsburg

- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap: Ett tilsyn for elektriske anlegg, elektromedisinsk utstyr samt trykkpåkjent utstyr, og én inspeksjon på de brennende steintippene.
- Arbeidstilsynet/Bergmesteren: 1 gruveinspeksjon.
- Post- og teletilsynet: 2 inspeksjoner av jordstasjon for nedlasting av satellittdata.
- Veterinærtjenesten: vaksinasjon av hunder og katter.

- Bergmesteren/Sysselemandens miljøvernavdeling har hatt diverse tilsyn og inspeksjoner på de brennende steintippene.
- Avinor: Innføring i grunnleggende sikkerhetsregler ved LYB for helikoptermannskapet i Barentsburg.

Russiske delegasjoner i Longyearbyen

- Delegasjon av representanter for det russiske Sikkerhetsrådet og Utenriksdepartementet i mars.
- Oppfølgingsaksjon i mai.
- Det russiske føderale energidirektoratet (eier av Trust Arktikugol) på besøk i november.

Kultur- og idrettsutvekslinger, andre arrangementer

- Ortodoks jul i Barentsburg med prest og barnekor fra Longyearbyen.
- Delegasjon fra Barentsburg deltok i Longyearbyens 100-årsarrangement 27. mars.
- Gjester fra konsulatet og Trust Arktikugol hos Sysselemanden 17. mai.
- Mottakelse i Russlands konsulat i forbindelse med seiersdagen 9. mai.
- En kulturutveksling og to idrettsutvekslinger i Barentsburg.
- En kulturutveksling og to idrettsutvekslinger i Longyearbyen.
- Trust Arktikugols 75-årsfeiring 31. juli; 15 personer fra Sysselemanden og Longyearbyen deltok.
- 10 års minnehøytidelighet ved monumentet over flyulykken på Operafjellet.
- Det russiske skoleskipet "Sedov", verdens største seilskip, på besøk i Longyearbyen.
- Juleselskap hos Sysselemanden utsatt til januar 2007 grunnet dårlig vær.

Arbeidsmøter, saker, m. m.

- Tre samarbeidsmøter med konsulatet og Trust Arktikugol, hvorav to i Longyearbyen og ett i Barentsburg.
- To brennende steintipper og slukningsarbeidet med disse har vært dominerende sak gjennom så godt som hele 2006. Diverse møter med trusten, konsulatet og representanter for russiske myndigheter har blitt holdt i den anledning, i tillegg til inspeksjonene nevnt ovenfor.
- Historiens første rettssak i Barentsburg ble avholdt 31. august 2006. To russiske og to ukrainske statsborgere ble dømt til bøter og betinget fengselsstraff for ulovlig fangst av tre svalbardrein.

Informasjonstiltak

- Kontordager: 12 kontordager avholdt i Barentsburg i 2006 i henhold til planen.
- Informasjonsmøte for nyankomne og andre interesserte i Barentsburg i november 2006. Ca 150 informasjonsmapper ble utdelt (som er mindre enn tidligere da folketallet har gått vesentlig ned i løpet av foreværende år).
- Orientering for guide- og turopplæringen i Longyearbyen om den russiske bosetningen på Svalbard.

Større tolke- og oversettelsesarbeider

- Tolking under inspeksjoner og møter, oversetting av diverse rapporter, brev og pålegg i forbindelse med steintippbrannene i Barentsburg.
- Tolking under avhør, etterforskning og påfølgende rettssak i Barentsburg i den såkalte reinsaken i juli og august.
- Utarbeidelse av ny miljøbrosjyre for Svalbard på russisk.

2.2 Korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir fulgt

2.2.1 Sikre at virksomheter holder seg innenfor traktaten og andre bestemmelser ved inspeksjon eller annen kontroll

Sysselmannen tilstreber generelt å holde seg orientert om aktiviteter på Svalbard med sikte på å påse at disse skjer i samsvar med Svalbardtraktatens bestemmelser.

Sysselmannskontoret er særlig bevisst på at ikke-diskrimineringsprinsippet overholdes, slik at det på de områder hvor traktaten foreskriver likebehandling, ikke finner sted diskriminering på grunnlag av nasjonalitet. Det forekom i 2006 ikke forhold som reiste særlige spørsmål i tilknytning til dette.

Sysselmannen er høringsinstans for forslag til lover og forskrifter som foreslås innført. I den forbindelse er vi spesielt oppmerksom på problemstillingen omkring reglens anvendelse på Svalbard og forholdet til Svalbardtraktatens bestemmelser. Denne oppgaven er tidkrevende. Det er imidlertid ikke oppstått særlige problemer på dette området i 2006.

Virksomheten i forbindelse med nedlesning av satellittsignaler aktualiserer i særlig grad spørsmålet om forholdet til Svalbardtraktaten artikkel 9.

Forskrift om etablering, drift og bruk av jordstasjon for satellitt (satellittforskriften) ble fastsatt ved kgl. res 11. juni 1999 nr 0664. Forskriftens kap. 3 gir spesielle bestemmelser for tillatelse til bruk av jordstasjoner for satellitt på Svalbard. Disse skal sikre at bruk av jordstasjonen skjer i overensstemmelse med Svalbardtraktaten art 9.

Sysselmannen fører tilsyn med at virksomheten ved de etablerte jordstasjonene på Svalbard skjer i samsvar med bestemmelsene i forskriftens kap. 3. Sysselmannen kan nytte bistand fra andre til gjennomføring av tilsynet. I 2006 ble det gjennomført to tilsyn, ett i uke 14 (april) og ett i uke 46 (november). Sysselmannen hadde som tidligere bistand fra teknisk ekspertise ved Post- og teletilsynet (PT) og Forsvarets forskningsinstitutt (FFI). Det ble ført tilsyn med virksomheten til Norsk Romsenter ved Svalbard Satellittstasjon (SvalSat), Kings Bay og Norsk Polarinstitut i Ny-Ålesund, Russian Satellite Communications Company i Barentsburg, og Institute of Geophysics, Polish Academy of Sciences, i Hornsund. Rapporten fra tilsynsbesøket i uke 46 er ennå ikke ferdigstilt.

Rapporten fra tilsynsbesøket i uke 14 avdekket avvik ved Svalbard Satellittstasjon, der det har vært nedlest data fra den indiske jordobservasjonssatellitten CartoSat-1 i dennes operative fase uten tillatelse fra Post- og teletilsynet. Dette skyldes svikt i rutinene ved Norsk Romsenter. Norsk Romsenter søkte i november 2006 om tillatelse til nedlesning fra satellitten. Sysselmannen har konkludert med at det ikke er grunnlag for reaksjoner i medhold av kap. 3 i satellittforskriften.

Tilsynet ved Norsk Polarinstitut i Ny-Ålesund i uke 14 avdekket videre to fasiliteter for kommunikasjon med satellitt som det er reist spørsmål om kreves tillatelse for i medhold av satellittforskriften. Dette vurderes nå av Post- og teletilsynet, som ikke har ferdigstilt arbeidet. Sysselmannen vil, på bakgrunn av Post- og teletilsynets tilråding, eventuelt vurdere dette forholdet i henhold til kap. 3 i forskriften.

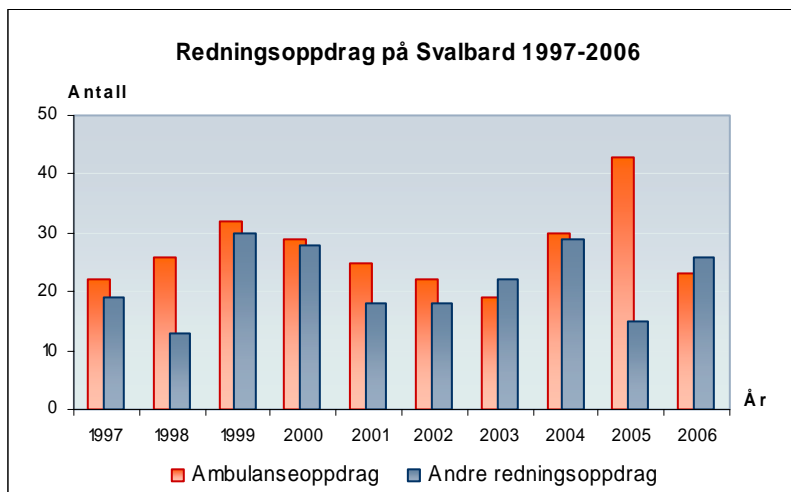
Den teknologiske utviklingen innen virksomheten for nedlesning av data fra satellitter stiller tilsynet overfor nye utfordringer. Sysselmannen tok allerede i 2005 initiativ til en evaluering av tilsynsordningen, og har i 2006 kommet med innspill til sentrale myndigheter

i forbindelse med vurderingen av regelverket for satellittvirksomheten, herunder opplegget for tilsynet med denne.

2.3 Bevaring av ro og stabilitet i området

2.3.1 Redningstjeneste og beredskap

2006 har vært et jevnt travelt år i redningsammenheng. Totalt deltok LRS Svalbard i 49 redningsoppdrag, mot 58 i 2005. Den generelle redningsberedskapen holder et høyt nivå. Redningsplanen er sist revidert i november 2006.

Figur 3. Oppdrag for redningstjenesten på Svalbard de siste ti årene. Ambulansesøylen viser antall ambulanseoppdrag som er gjennomført med helikopter fra skip, bosettinger, eller fra terrenget. Søylene for andre redningsoppdrag viser antallet søk- og redningsaksjoner LRS Svalbard har deltatt i eller koordinert.

Tabell 1. Redningsoppdrag i 2005 og 2006.

År	Ambulanseoppdrag	Øvelser	Andre redningsoppdrag	Redningsaksjoner totalt
2006	23	8	18	49
2005	43	4	22	69

For 2006 har en brukt redningstjenestens definisjon av hva som er redningsoppdrag. Det innebærer på Svalbard at ambulanseoppdrag med helikopter er redningstjeneste. En har likevel i diagrammet for oversiktens del skilt de ulike grupper av aksjoner.

Tallene fra 2006 bekrefter at en stor del av oppdragene, ca en tredjedel (20), er relatert til fiskeriaktiviteten i havområdene rundt Bjørnøya og øst for Hopen.

Det har i 2006 vært en gledelig reduksjon i antall ambulanseoppdrag, mens andre typer redningsoppdrag har vært som i et normalår.

Redningsøvelser

LRS Svalbard har deltatt i/koordinert åtte redningsøvelser i 2006:

Snøskredøvelse, 15.1.2006, Fardalen, i samarbeid med HRS, LRKHK, UNIS, Airlift.

Skipsbrannøvelse, 23.2.2006, Grønfjorden, med KV Svalbard og Remøy Viking.

Breøvelse 28.2.2006, Osbornebreen, i samarbeid med HRS, LRKHK og Airlift.

Øvelse bratt lende 4.4.2006, Tempelfjorden, med bregruppa LRKHK, Airlift.

Breøvelse 11.5.2006, Nordenskiöldbreen, med bregruppa LRKHK.

Skipsbrannøvelse 11.9.2006, MS "Nordsyssel", sammen med HRS, KV Senja, Airlift.

Flyhavariøvelse 30.10.2006, på Longyear Lufthavn, sammen med HRS, Avinor, Airlift, Longyearbyen sykehus, brannvesenet.

Brannøvelse 11.12.2006, i Longyearbyen, sammen med Longyearbyen brannvesen og Longyearbyen sykehus.

Longyearbyen Røde Kors Hjelpekorps (LRKHK) er den viktigste frivillige enkeltaktør med høyt aktivitets- og kompetansenivå. LRKHK har i 2006 tre separate og aktive grupper; bregruppe, skredgruppe og bilgruppe. Polititjenestemenn deltar aktivt i oppbygging og trening for skred- og bregruppen.

Sysselmannen har arbeidet aktivt for å samlokalisere mest mulig av redningsressursene i Longyearbyen; i første omgang Røde Kors og Sysselmannens redningsressurser.

Dette er gjort ved å utvide Sysselmannens verksted og lager til også å omfatte LRKHK sine behov for lager, kontor og møtelokale. Grunnarbeidet ble startet opp høsten 2005, og bygget ble offisielt åpnet av justisminister Storberget torsdag 2. november 2006.

Både operativt og forvaltningsmessig er dette en åpenbar fordel for redningstjenesten. Det sparer tid i utrykningsfasen, og det bidrar til bedre samhandling både i akutfasen og i det daglige samarbeidet.

Dette synliggjør integrasjons- og samarbeidsprinsippet i norsk redningstjeneste på en svært god måte, og er trolig enestående i landet.

Ved LRS nyttes mønsterplan for redningstjenesten, og Politioperativt system (PO) til operasjonslogg. I 2006 er prosjektet med iridiumbasert sporing og visning av ressurser i Geopol satt i drift. I tillegg til en enhet i beltevoanen, har vi fire enheter som er bygd inn i vanntette koffert, klar til bruk på skuterpatruljer eller om bord i båt. Erfaringen så langt er at dette er et nyttig verktøy, som bedrer sikkerheten for mannskapene i felt og samtidig gir god oversikt i LRS. Prosjektet ventes overført til linje i 2007.

Sivil beredskap

Et regionalt planverk, i tråd med nasjonalt sivil beredskapsystem, ble utarbeidet for Svalbard i 2006. Planene er så langt som mulig utarbeidet i tråd med sentrale føringer fra Justisdepartementet og DSB. Etter Sysselmannens vurdering er planene et godt utgangspunkt for lokal og regional håndtering av de tiltak som omfattes.

Arbeidet vil bli videreført i tråd med nasjonale føringer i 2007. Arbeidet gjøres i nært samarbeid med Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap (DSB).

Sysselmannen har startet arbeidet med etablering av et Beredskapsråd for Svalbard, tilsvarende Fylkesberedskapsråd, som forventes etablert primo 2007. Sysselmannen forventer at dette fora vil spille en viktig rolle i utvikling og koordinering av det videre arbeid med å få til et tjenlig og godt beredskapssystem for alle ulike beredskapsutfordringer på Svalbard.

2.3.2 Kriminalitetsforebyggende arbeid

Forebyggende politiarbeid er høyt prioritert. Sysselmannen har dedikert en av politiavdelingens tjenestemenn til forebyggende arbeid. Han er kontaktperson opp mot skolen og barnehagen, samt at han sitter som Sysselmannens representant i et tverrfaglig samarbeidsorgan; Forebyggende Forum. I dette forumet sitter det representanter for helsevesen, barnevern, oppvekstsektor, skolen, kirken og barnehagen, samt politiet.

Forebyggende Forum har sporadiske møter, og har i de siste to årene innført programmet "MOT" i Longyearbyen. Den siste utviklingen der er at vi har fått vår egen MOT-informatør lokalt i byen. Dette er Tore Ørjasæter, som er kateket i Svalbard Kirke.

Politiavdelingen har ved flere anledninger avlagt barnehagene besøk av kortere varighet for at barna skal få et godt og naturlig forhold til politiet. Erfaring viser at disse besøkene ikke nødvendigvis må ha et fast og forhåndsbestemt innhold, men at det er verdifullt i seg selv at barna får kontakt med uniformert politi og får se politibilen m.v.

I løpet av februar og mars 2006 ble det gjennomført tre kvelder der ungdom i Longyearbyen ble invitert til Sysselmannen. Vanligvis har dette vært kvelder i Sysselmannens verksted/lager der reparasjon og vedlikehold av skutere har vært tema, men i 2006 ble det gjennomført et annet opplegg fordi verkstedet var under ombygging.

En kveld bestod av GPS-kurs, en kveld inneholdt snøskredøvelse og skuterkjøring på Longyearbreen, og en kveld sto vedlikehold og reparasjon av skuter på programmet. Dette har det kommet gode tilbakemeldinger på.

Politiavdelingen har i løpet av høsten 2006 ved to anledninger vært på besøk på skolen og gjennomført to timer på mellomtrinnet og to timer på videregående trinn.

Temaet for timene har vært internett og "nettvett", mobbing, strafferett og straffereaksjoner, politiloven og politiets fullmakter, skuterkjøring og regler for dette, samt en generell dialog med ungdommene.

Det har også vært gjennomført et samarbeidsmøte/kurs med hotell- og restaurantnæringen vedrørende skjenkebestemmelser og konfliktløsning på utestedene i Longyearbyen.

2.3.3 Etterforskning og påtalearbeid

Kriminalitetsutviklingen og straffesaksbehandlingen i 2006

Sysselmannen har gått gjennom straffesaksporteføljen og nedenfor følger status ved årsskiftet. Tallene er hentet fra årsrapportene i STRASAK.

Oppklaringsprosent og saksbehandlingstid for forbrytelser

Årsrapportene i STRASAK for 2006 viser at Sysselmannen hadde en oppklaringsprosent for forbrytelser på 70 % i 2006 mot 45,5 % i 2005. Målet for 2006 var i virksomhetsplanen satt til 45 %. Det er påtaleavgjort 59 forbrytelsessaker i løpet av 2006. Hovedårsaken til at oppklaringsprosenten er såpass høy, er så vidt vi kan se at vinningssakene, som tradisjonelt er vanskelige å oppklare, utgjør en stadig lavere prosentandel av straffesakene.

Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for de 35 påtaleavgjorte og oppklarte forbrytelsessakene var 58 dager. Til sammenligning var saksbehandlingstiden for oppklarte forbrytelsessaker på 103 dager i 2005. Saksbehandlingstiden anses som tilfredsstillende.

Oppklaringsprosent og saksbehandlingstid for forseelser

Oppklaringsprosenten for forseelser var 81,5 % i 2006, mens den var på 91,5 % i 2005. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden for de påtaleavgjorte, oppklarte forseelsesakene - 22 saker - var 73 dager i 2006. For 2005 var tallet 52 dager. Det er særlig store og krevende arbeidsmiljø saker som trekker ned saksbehandlingstiden.

Oppklaringsprosent og saksbehandlingstid for samtlige saker

Oppklaringsprosenten for samtlige saker (både forbrytelser og forseelser) var 74 % i 2006 mot 56,1 % i 2005. En har dermed nådd målsettingen i virksomhetsplanen om minst 60 % oppklaring av samtlige saker. Den gjennomsnittlige saksbehandlingstiden (fra anmeldelse til påtaleavgjørelse) for samtlige oppklarte saker var 64 dager i 2006 mot 80 dager i 2005.

Saksbehandlingstiden for samtlige avgjorte saker, både oppklarte og uoppklarte, var 66 dager i 2006. Målsettingen i VP-2006 om at saksbehandlingstiden for alle avgjorte saker ikke skulle overstige 100 dager ble dermed oppnådd.

Volds- og seksualforbrytelser

Legemskrenkelser/vold og seksuelle overgrep skal ha høy prioritet ved sysselmannskontoret.

I 2006 ble det påtaleavgjort sju legemskrenkelser, hvorav et forhold ikke ble oppklart. Til sammenligning ble det i 2005 påtaleavgjort to slike saker. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid til påtaleavgjørelse var 23 dager.

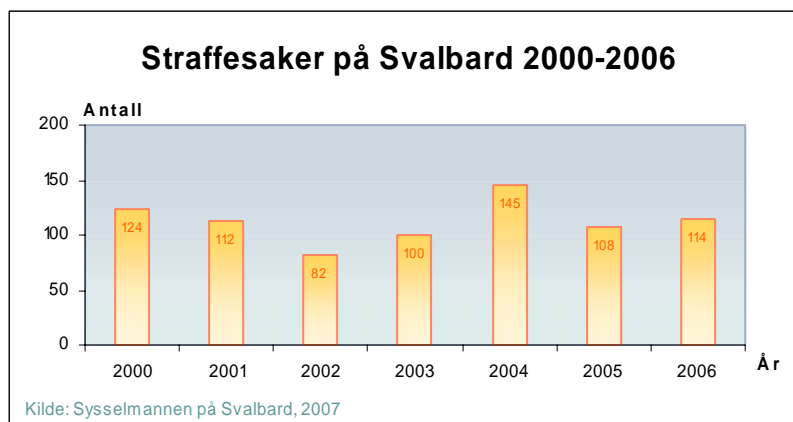
Det ble påtaleavgjort to seksuallovbruddsaker i 2006, mot en i 2004. Gjennomsnittlig saksbehandlingstid til påtaleavgjørelse var 16 dager.

Restanser

Pr. 1. januar 2007 hadde Sysselmannen 47 ikke rettskraftige straffesaker hvorav 19 var eldre enn seks måneder. Dette er en stigning i antall ikke rettskraftige saker fra 2005. Påtaleavgjorte men ikke rettskraftige saker utgjør 27, hvorav 13 er eldre enn seks måneder. Det bemerkes at det høsten 2006 har vært vakanse på påtalesiden. Alle restansene vil bli gjennomgått i løpet av januar 2007 og en forutsetter at restansene i 2007 vil reduseres til akseptabelt nivå.

Utviklingen i sakstyper og antall

Antallet straffesaker på Svalbard har gjennom flere år vært forholdsvis stabilt, med en topp i 2004 på 145 saker.

Figur 4. Straffesaker på Svalbard i perioden 2000-2006.

Tabell 2. Fordeling av anmeldelser på kriminalitetstyper (JUS 066) i perioden 2002-2006 på Svalbard.

Sakstype	2003	2004	2005	2006
Økonomi	5	5	2	3
Vinning	46	63	38	26
Vold	2	9	3	7
Sedelighet				
Seksuallovbrudd	0	1	4	2
Narkotika	2	1	1	2
Skadeverk	2	9	6	10
Miljø	5	6	6	10
Arbeidsmiljø	2	4	8	4
Trafikk	14	12	15	13
Annen	12	22	17	27
Undersøkelsessaker	10	13	8	10
Totalt	100	145	108	114

Flere av sakene som i STRASAK fremkommer som "annen kriminalitet" er overtredelser av svalbardmiljøloven og straffeloven § 352, uforsvarlig omgang med ildsfarlige stoffer. For svalbardmiljølovens vedkommende er nye statistikkgrupper ikke implementert av Politiets Data- og materieltjeneste (PDMT) som forutsatt i 2006. Dette arbeidet vil bli fulgt opp av Sysselemanden i 2007.

Vinningskriminalitet

På Svalbard, som i landet for øvrig, utgjør vinning en relativt stor prosentvis andel av den totale saksporfølgen på Svalbard, ca. 20 %. Det er imidlertid en gledelig ytterligere nedgang i vinningssakene fra 2005. Gjennomgang av vinningssakene viser at de aller fleste forholdene dreier seg om tyveri/tap av mindre gjenstander. Innbrudd i private hjem er fremdeles ukjent i Longyearbyen.

Voldskriminalitet

Det er anmeldt og etterforsket syv voldssaker på Svalbard i 2006. Ingen av disse sakene har vært spesielt grove legemskrenkelser.

Arbeidsmiljø saker

Det har vært to arbeidsulykker i Svea Nord i 2006, som begge er etterforsket av politiet. I januar 2006 ble en arbeider truffet av et stein fra "hengen" i Svea Nord. Saken er sendt Arbeidstilsynet for vurdering. I august ble en gruveelektriker brannskadet i hånden. Denne saken er sendt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap for uttalelse. I tillegg har både dødsulykken og brannulykken i Svea Nord fra 2005, som er omtalt i fjorårets årsrapport, medført betydelig arbeid også i 2006. Brannulykken er henlagt og dødsulykken har medført utstedelse og vedtakelse av forelegg samt en tiltalebeslutning som er berammet til behandling i Nord-Troms tingrett i januar 2007.

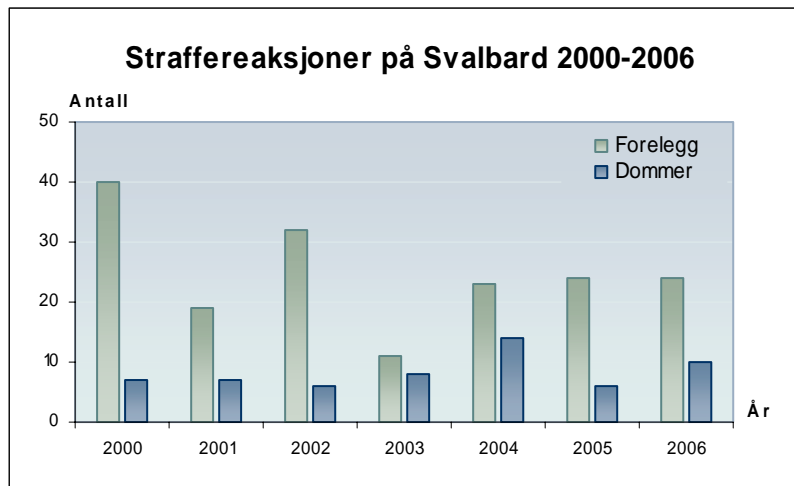
Fiskerisaker

To saker vedrørende russisk omlasting i Svalbards territorialfarvann uten at det var sendt pliktige meldinger til Fiskeridirektoratet vakte betydelig oppmerksomhet i 2005. En av

sakene ble avgjort med vedtatt forelegg, den andre resulterte i frifinnende dom i 2006. Denne dommen er anket til Hålogaland lagmannsrett og ankeforhandling er ikke avholdt pr. 1. januar 2007.

Straffereaksjoner

Det er ikke noe spesielt å bemerke til antall dommer og forelegg i forhold til tidligere år.

Figur 5. Straffereaksjoner fordelt på dommer og forelegg på Svalbard 2000-2006.

Generelle bemerkninger

Til tross for at befolkningen i Longyearbyen i noen grad nærmer seg et representativt utvalg av fastlandsbefolkningen, er den registrerte kriminaliteten fremdeles svært lav. Spesielt positivt er det at narkotikaforbrytelser stort sett er fraværende på øygruppa. Spesielle saksområder som fiskeri-, miljø- og arbeidsmiljøkriminalitet vil etter alt å dømme kreve betydelig arbeid også i 2007.

Det forventes i stor grad at Sysselmannen klarer å oppklare de straffbare forhold som anmeldes/begås, noe som også i betydelig grad lykkes, i hvert fall hva gjelder de noe mer alvorlige forhold.

2.3.4 Ordens- og trafikkteneste

Politiavdelingen har normalt ikke aktiv tjeneste i Longyearbyen i helgene. En har lagt aktiv tjeneste i tilknytning til arrangement/besøk der en har erfart og vurdert at det er nyttig og nødvendig. En har prioritert dette opp mot festivaler, større høytider, julebordsesong og større/spesielle besøk.

Longyearbyen har de senere år utviklet flere større arrangementer/festivaler som medfører mye uteliv. I all hovedsak er dette meget positiv aktivitet, men vi har erfart at det er svært nyttig og forebyggende at politiet er synlige i og rundt skjenkestedene på kveld/natt.

Politiet gjennomførte hyppige patruljer og kontroller i og omkring Longyearbyen i 2006. Også i felt er det gjennomført kontroll- og oppsynsvirksomhet. Planene for denne type virksomhet har vært tilpasset årstiden og behovet. Oppsyn og kontroll ute i felt utføres ofte i samarbeid med miljøavdelingen, noe som er nyttig.

Årets hovedtokt, der en seiler rundt hele øygruppa, ble gjennomført i uke 34, 35 og 36. Se nærmere beskrivelse under kap. 2.1. Utover hovedtoktet blir det i tiden mai til desember

gjennomført en rekke andre oppsyns- og inspeksjonstokt med Sysselmannens tjenestefartøy, inspeksjonsbåter og helikoptre. Det har vært lengre separate tokt bl.a. til Bjørnøya, Forlandet, Isfjorden, Bellsund, Hornsund og Nordaustlandet/Hinlopen. I tillegg gjennomføres det et årlig "søppeltokt" der utvalgte strandområder ryddes for sjøtransportert søppel. Her inviteres beboere i Longyearbyen med som deltakere, noe som er meget populært. Politiet deltar på, og ivaretar toktledelsen, på alle oppsyns- og inspeksjonstokt.

Feltinspektørtjenesten er en viktig del av Sysselmannens inspeksjonstjeneste. Inspektørene skal blant annet kontrollere båter og individuelle reisende, i tillegg til å drive informasjon og veiledning. Kontrollene har i første rekke en forebyggende virkning. Det er et virkemiddel for å opprettholde og øke respekten for miljøbestemmelsene, og å kontrollere at ferdselsrestriksjoner og meldeplikt overholdes.

I tråd med erfaringer fra tidligere år ble et av feltinspektørlagene i 2006 lagt til Isfjordområdet. Isfjorden er et av de mest produktive områder på øygruppa og et område med stor og økende ferdsel, spesielt i sommersesongen. Erfaringer med laget i 2005 var meget gode, og også for 2007 vil et lag bli stasjonert i området. De øvrige feltinspektørlagene var stasjonert i henholdsvis Ny-Ålesund og Magdalenefjorden.

Generell politiberedskap

Vakt - og beredskapstjenesten

Politiavdelingen har i 2006 videreført døgnkontinuerlig vaktberedskap med en tjenestemann på reservetjeneste. Dette antas fortsatt å være tilstrekkelig i normalsituasjonen. Ved konkrete oppdrag/utrykninger vil det imidlertid oftest være behov for to tjenestemenn både i Longyearbyen, ved oppdrag i terrenget, eller i de øvrige bosettinger. I rednings- og ulykkesituasjoner vil det som regel alltid være behov for minst to operative tjenestemenn og en i LRS. Sett i forhold til Svalbards spesielle utfordringer vil det være ønskelig og nødvendig å etablere dobbel reservetjeneste i fremtiden.

Det ble logget 396 (362 i 2005) meldinger/hendelser i Politioperativt System i 2006; de aller fleste av disse medførte utrykning/aktiv handling av politiet. Det er relativt lav terskel for publikum i Longyearbyen for å henvende seg til politiet. Dette er nok et uttrykk både for at tilliten til politiet oppfattes som meget god, og at politiet yter en god service for befolkningen. For politiet er det positivt da en derved oppnår god kontakt med publikum, og får et godt og riktig bilde over hva som faktisk skjer.

Politiavdelingen hadde tilstedeværelse ved samtlige flyankomster fra begynnelsen av mai og ut september. Flyplasstjenesten er en viktig tjeneste, både i forhold til å informere om alt fra turistforskrifter til hundehold, samt for å føre oppsyn med passasjertrafikken til Svalbard.

En hadde også i 2006 to ekstra politibetjenter engasjert i tiden 1. mai til 30. september. Betjentene tjenestegjør hovedsakelig ved Sysselmannskontoret i Longyearbyen, og inngår i politiavdelingens tjenesteordninger både for vakt- og flyplasstjenesten. Også i 2006 har en prioritert å ha minst en kvinnelig sommerbetjent.

Sommerbetjentene er en helt nødvendig forsterkning av politiavdelingen i sommerhalvåret. I denne perioden er det høy aktivitet innen tokt- og inspeksjonstjenesten, og samtidig skal det avvikles ferie for åremålstilsatte.

Spesiell politiberedskap

For de spesielle oppgaver politiet forventes å løse innenfor kriser og hendelser er sysselmannskontoret godt integrert i de nasjonale planverk og rutiner som gjelder for politiet i Norge. Innenfor politiets ansvarsområde er det ingen uklarheter med hensyn til hjemmelsgrunnlag, planverk og operative føringer.

2.3.5 SIAN

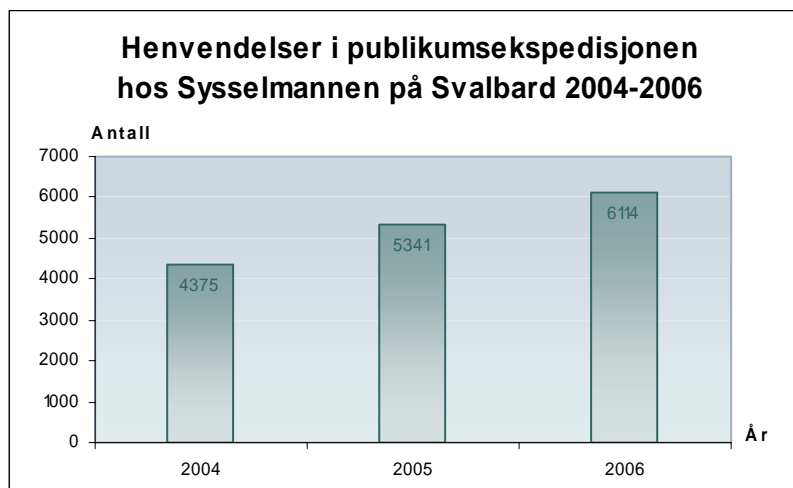
I 2006 ble det registrert 68 saker etter tvangsfullbyrdelsesloven. Dette er en økning på seks saker i forhold til 2005.

Fra og med 1.1.06 ble sekretærfunksjonen for Svalbard forliksråd overført fra lokalstyret til politiet. I løpet av 2006 er det blitt meldt inn 50 forliksklager. Dette er en nedgang på ni saker i forhold til 2005. En viss nedgang var forventet i og med endringen av tvfbl. § 7-2 (ny bokstav f). Samarbeidet med forliksrådet har fungert meget godt. Rådet har bedt om at sysselmannskontoret sørger for opplæring i SIAN for en bruker i tillegg til sekretæren, slik at de kan få tilgang til saksopplysninger mv. i de tilfellene sekretæren ikke er til stede. Det tas sikte på å få gjennomført slik opplæring i løpet av første kvartal i 2007.

2.3.6 Publikumsekspedisjon og politirelaterte forvaltningsgjøremål

Publikumsekspedisjonen er første linjemottak for alle henvendelser til sysselmannskontoret, enten disse skjer ved personlig fremmøte eller ved henvendelser til vårt sentralbord. Som det går fram av tabellen nedenfor er det et økende antall henvendelser på alle områder, unntatt jakt og fiske. Særlig stor er økningen på henvendelser som gjelder trafikk, utlendingssaker og våpen. Dette gjenspeiler seg også i et økt antall utstedte visum og økning i antall våpenkort. Det er i mange tilfeller nødvendig med flere oppmøter knyttet til hver sak.

Publikumsekspedisjonen bemannes av administrasjonsavdelingen, mens saksbehandlingen knyttet til de politirelaterte forvaltningsgjøremål og trafikk løses i et samarbeid mellom administrasjonsavdelingen og politiavdelingen.

Figur 6. Henvendelser til publikumsekspedisjonen hos Sysselmannen på Svalbard siden 2004.

Tabell 3. Henvendelser i publikumsekspedisjonen ved personlig fremmøte i perioden 2004-2006.

Type henvendelse	2004	2005	2006	Endring i % (05-06)
Trafikk	807	1 264	1 639	29,7
Refusjon av moms	1 156	1 187	1 332	12,2
Jakt/ fiske	455	606	505	-16,7
Våpen	335	309	416	34,6
Pass	255	241	293	21,6
Utlendingssaker	168	232	377	62,5
Diverse	1 199	1 502	1 552	3,3
Totalt	4 375	5 341	6 114	14,5

Politirelaterte forvaltningsgjøremål

Sysselemanden har førstelinjekontakt med utlendinger på Svalbard. Politiafdelingen samarbeider om visumoppgaven med administrasjonen. Sysselemanden informerer om rettigheter og plikter etter aktuelle lover, veileder, tar imot søknadsdokumenter og utsteder visum etter tillatelse gitt av UDI. I 2006 er det utstedt 114 visum til i alt ni nasjonaliteter, hvorav 52 til thailandske borgere og 42 til russiske borgere. I tillegg har vi tatt imot noen søknader om arbeids- og oppholdstillatelse, samt statsborgerskap.

Sysselemanden på Svalbard utsteder pass til norske borgere. Publikum betjenes ved oppmøte, og det er så godt som ingen ventetid på å få registrert søknaden. Søknad med bilde og signatur skannes inn i datasystemet, og passet sendes hjem til den enkelte. Hos Sysselemanden kan man søke og få utstedt vanlig pass til voksne eller barn, nødpass og ekstrapass.

Sysselemanden på Svalbard behandler kun våpensøknader fra fastboende på Svalbard. Det registreres årlig mange våpen på øygruppa, sett i forhold til folketallet. Hovedgrunnen til dette er at det årlig er stor til- og fraflytting, og nye beboere søker og anskaffer seg våpen til beskyttelse mot isbjørn.

Hovedtyngden av politiattester utstedes for arbeid i skole/SFO/barnehage og for ansatte på flyplassen. Saksbehandlingstiden er anslått til to dager.

Tabell 4. Behandlete politisaker hos Sysselemanden i 2005 og 2006.

Saker	2005	2006	Endring i % (05-06)
Utstedte visum	87	114	31
Utstedte pass	232	229	-1,3
Våpensøknader	265	276	4,2
Utstedte politiattester	119	114	-4,2

2.3.7 Servicekontor for Statens vegvesen

Servicekontoret har vært i drift i 1 ½ år og vi har gjort en del erfaringer gjennom denne tiden. Det er helt klart at arbeidsmengden øker fordi kjøretøyparken og befolkningen i Longyearbyen er i vekst. Imidlertid har også operatørene hos oss etter hvert blitt mer effektive i tjenesteutførelsen, noe som i vesentlig grad gjør at tidsbruken nok ikke har økt proporsjonalt med sakstilgangen.

Vi ser en økning i antall saker som behandles fra år til år. Hovedtyngden av behandlede saker ved servicekontoret kan deles i nyregistreringer og feriekjøretøy. Det ble i 2006 foretatt ca. 410 nyregistreringer ved trafikkstasjonen, se tabellen under.

Tabell 5. Nyregistrering av kjøretøy på Svalbard i 2005 og 2006.

Registreringer	2005	2006	Endring i % (05-06)
Biler	151	132	-12,6
Snøskutere	287	299	4,2
Totalt	438	431	-1,6

I 1999 begynte ordningen med å ta biler ned til fastlandet på såkalt "feriekjøring" å bre om seg. Dette er en mulighet for nordmenn bosatt i utlandet til å nytte tollfritt kjøretøy i Norge inntil tre måneder hvert år. Fra 1999 har utviklingen vært stor. I 1999 var det fem kjøretøy som ble tatt ned på slike vilkår, mens det i 2005 var ca. 120 og i 2006 en svak økning til ca. 125.

Det nye er at en del ungdom har ferie om vinteren og derfor har begynt å søke om liknende tillatelser for snøskutere.

Evalueringen av servicekontoret som ble utarbeidet høsten 2006, viser at Statens vegvesen er meget godt fornøyd med kvaliteten på arbeidet som gjøres ved servicekontoret.

2.4 Bevaring av områdets særegne villmarksnatur

2.4.1 Lokal miljøvernforvaltning og kulturminnevern

Miljøkriminalitet

Det har vært utstedt to forelegg for kjøring på barmark i Bjørndalen og Adventdalen i sommer. I tillegg er det utstedt forelegg bl. a. for ulovlig garnfiske, ulovlig rypejakt og ulovlig snøskuterkjøring. To russere og to ukrainere ble ved Nord-Troms tingretts dom av 1. september 2006 idømt betingede fengselsstraffer og bøter, samt fradømt retten til jakt og fangst, for ulovlig jakt på reinsdyr i Grøndalen. Oljeforurensning i Isfjorden ble observert 2. juli. Saken er ikke ferdig etterforsket.

Kulturminner

Det var i 2006 en alvorlig sak som gikk på oppføring av et ulovlig tilbygg til det vedtaksfredede Taubanelageret i Longyearbyen. Sysselmannen måtte gripe inn og stoppe selve byggearbeidet. Saken er anmeldt av Riksantikvaren og etterforskes av Økokrim. Sysselmannen har pålagt eier å rive påbygget samt å sette terrenget tilbake til den tilstand det hadde på fredningstidspunktet. Saken er også fulgt opp av lokalstyret. Det foreligger ingen søknad om oppføring av bygget. Lokalstyret har også pålagt riving av bygget.

2.4.2 Oppfølging av svalbardmiljøloven

Svalbardmiljøloven og tilhørende forskrifter er grunnlaget for mange av forvaltningsbeslutningene som fattes hos Sysselmannen. Lovverket fungerer i de fleste saker godt. Det dukker imidlertid fra tid til annen opp nye problemstillinger og nye vinklinger på saker, som avdekker svakheter og mangler i lovverket. Disse svakhetene blir rapportert inn til sentrale myndigheter i forbindelse med revisjon av lover og forskrifter som foregår eller skal starte opp. I 2006 har Sysselmannen deltatt i en arbeidsgruppe som har i oppdrag å foreslå en lovendring som skal gi spesielt fossil av dinosaurer bedre beskyttelse.

Opplæring og oppdatering i miljøregelverket er viktig, både internt og for eksterne samarbeidsparter og brukere. I 2006 har vi gjennomført dette:

- kurs for guider på Svalbard i svalbardmiljøloven og tilhørende forskrifter
- internopplæring på sysselmannskontoret
- innføring for Kystvakten i ferdselsforbud som gjelder i ulike verneområder

2.4.3 Verneområder

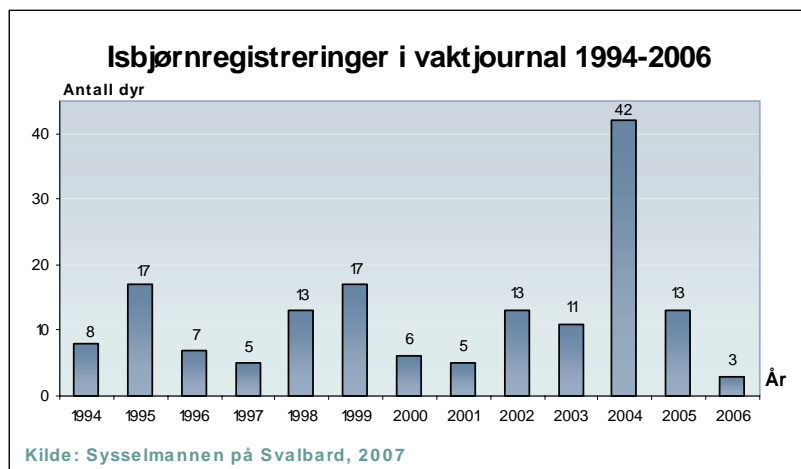
De mest omfattende sakene på dette fagområdet i 2006 har vært:

- Nordaust-Svalbard og Sørøst-Svalbard naturreservater: Det er gjennomført høring av krav til drivstoffkvalitet som brukes om bord i skip og forslag om. Maksimalt antall passasjerer om bord i skip. Sysselmannen oversendte i november sin tilråding til Direktoratet for Naturforvaltning etter gjennomført høring. Arbeid med eventuelle ferdselsrestriksjoner i deler av de to nevnte naturreservatene er forberedt. Saken vil bli fulgt opp videre i 2007.
- Utvidelse av oppsynshytte i Nordre Isfjorden nasjonalpark og flytting av oppsynshytte i Sør-Spitsbergen nasjonalpark.
- Høring av forvaltningsplan for Hopen naturreservat er avsluttet.

2.4.4 Artsforvaltning og isbjørnepisoder

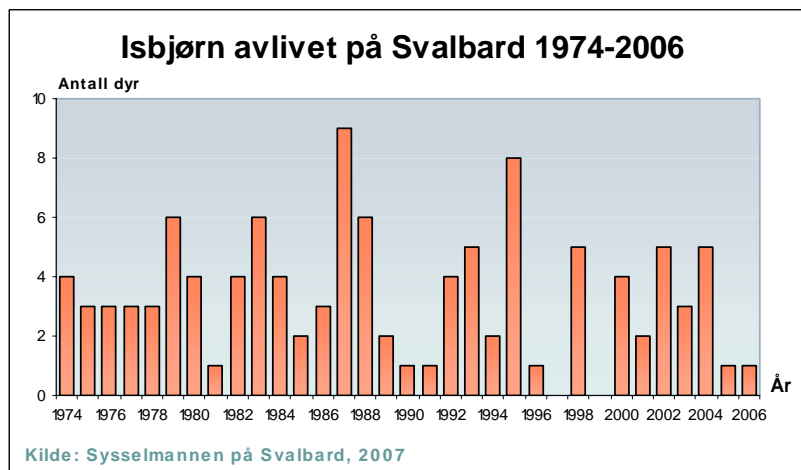
Isbjørn

Det ble sett meget få isbjørn i og ved Longyearbyen i 2006.

Figur 7. Isbjørnepisoder registrert i politiets vaktjournal i perioden 1994-2006.

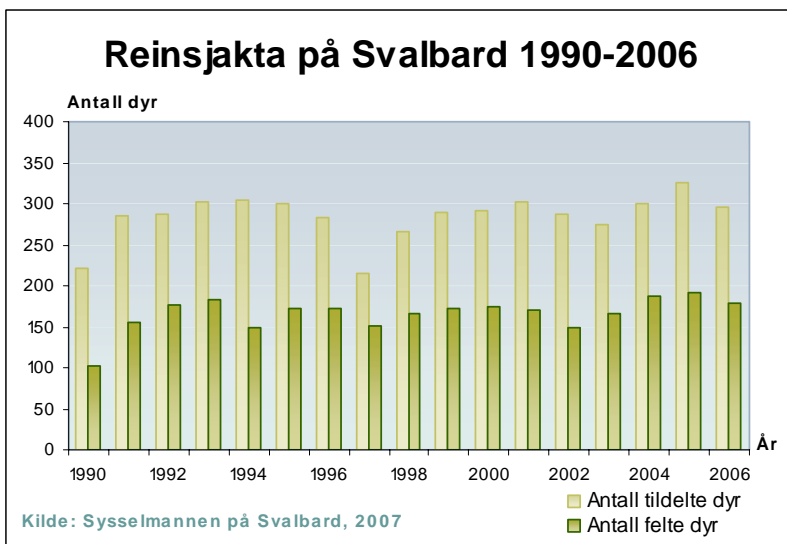
Kun en isbjørn ble avlivet i 2006 (Storøya). Siden fredningen i 1973 er det avlivet 111 isbjørner, dvs. gjennomsnittlig 3,4 pr. år. Av disse er ca. 50 % avlivet i selvforsvar, 25 % for å forebygge skade og ca. 25 % ut fra dyrevernhensyn (sykdom, skade eller ukjent årsak). 1/3 av bjørnene er avlivet av Sysselmannen, ellers fordeler det seg ganske likt mellom, turister, fangstfolk, betjening på fast bemannede stasjoner og forskere i felt (ca. 1/6 på hver).

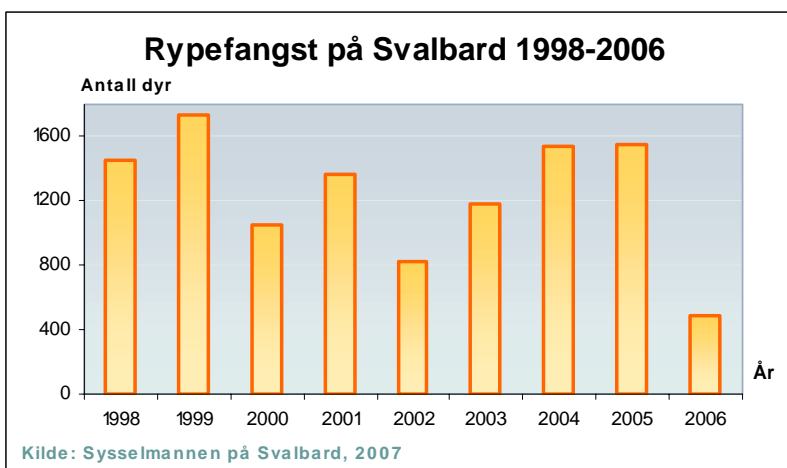
Figur 8. Isbjørn avlivet på Svalbard i perioden 1974-2006.

Jakt, fangst og fiske

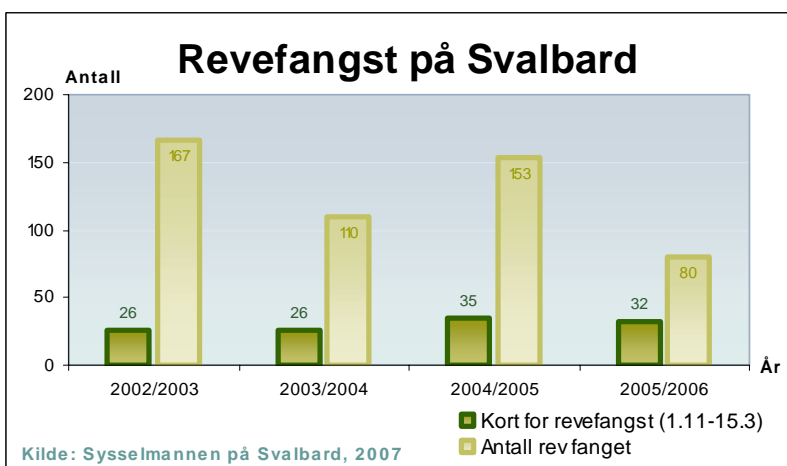
Sysselmannen forvalter kvoter for rein og røye og deler ut tillatelser til annen fangst og jakt. Vi samarbeider med Longyearbyen Jeger- og fiskerforening om reinforvaltning og røyefiske. 2006 gjør seg særlig bemerket med lav felling av røye. Det kan skyldes en stor revebestand (en del selvdød rein sist vinter) eller muligens vanskelige klekkeforhold på våren.

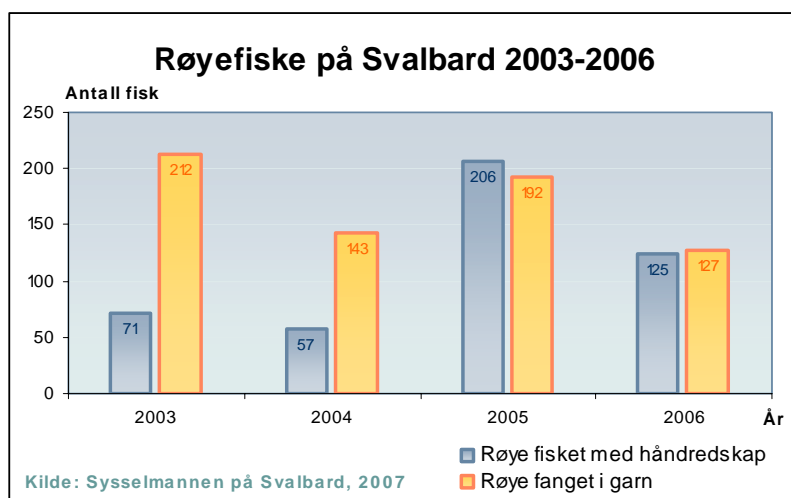
Figur 9. Tildelte og felte dyr under reinsjakt på Svalbard i perioden 1990-2006.

Figur 10. Rypefangst på Svalbard i perioden 1998-2006.

Figur 11. Utstedte kort for revefangst og antall rev som er fanget på Svalbard i sesongene fra 2002/2003 til 2005/2006.

Figur 12. Røye fanget i garn og fisket med håndredskap i perioden 2003-2006. Fisk fanget i forskningsøyemed er ikke medregnet.

Tabell 6. Oversikt over høsting av vilt og fisk på Svalbard de fire siste årene.

		2003	2004	2005	2006
Reinsjakt	Fellingstillatelser	274	301	326	296
	Felt rein	166	188	191	178
Småviltjakt	Utstedte kort	231	301	284	260
	Derav fastboende	191	227	217	207
	Derav tilreisende	40	74	67	53
	Innleverte kort	227	280	282	251
	Antall med jaktutbytte			171 ¹	90
	Jaktet uten utbytte			62 ¹	121
	Ikke jaktet			49 ¹	40
Småvilt skutt	Rype	1181	1535	1556	486
	Kortnebbgås	187	86	142	116
	Havhest	11	6	9	17
	Polarlomvi	30	3	11	22
	Teist	136	62	18	89
	Polarmåke	51	4	36	4
Revefangst	Kort for revefangst*	26	26	35	32
	Antall rev fanget	167	110	153	80
Seljakt	Kort for seljakt**	26	43	63	51
	Antall ringsel felt	54	31	69	51
	Antall storkobbe felt	2	30	30	19
Fiskekort	Antall kort håndredskap	55	72	95	102
	Røye fisket med håndredskap	71	57	206	125
	Antall kort garn***	62	45	32	51
	Røye fanget i garn	208	144	192	127
	Totalt antall fiskekort	117	117	127	153

¹ = denne statistikken ble første gang innhentet i 2005

* = disse revene er felt fra 1. november - 15. mars påfølgende år

**= seljakten løper fra 20. mai til 25. april påfølgende år. Dette kortet ble innført fra 2002, dvs. 2003 er første år med statistikk.

***= Fra og med 2002 ble garnfiske forbudt på Bjørnøya

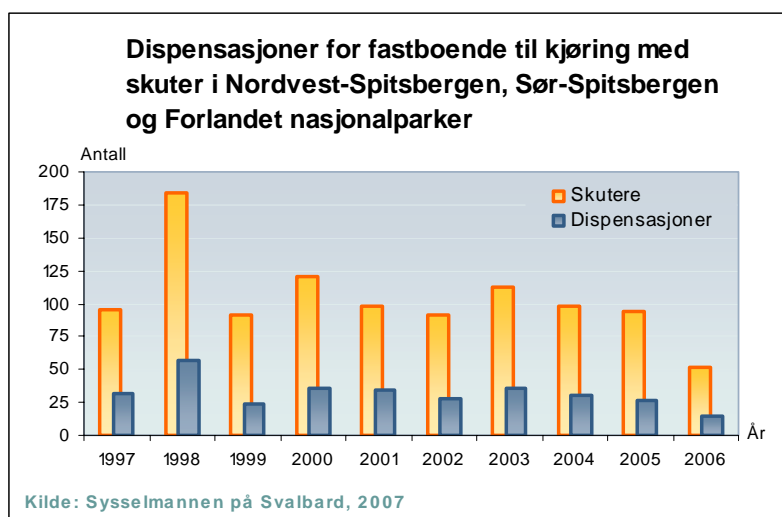
2.4.5 Ferdsl og turisme

Sysselemanden følger opp turopplegg med behandling av alle meldinger for turoperatører og for enkeltreisende. For skuterferdsel i de gamle verneområdene må det søkes om tillatelse. Slik tillatelse gis kun til fastboende på Svalbard. Omfanget holder seg på et jevnt lavt nivå, og antall dispensasjoner i 2006 er det laveste som er registrert. Årsaken til dette er nok særlig knyttet at skuterføret forsvant allerede i starten av mai.

Svært mange av skuterturene til nasjonalparkene er besøk til to hytter på sørsida av Van Keulenfjorden. Her går nasjonalparkgrensen midt på fjorden, og skuterbesøket til hyttene innebærer nesten bare kjøring på fjordisen. Tabellen nedenfor viser omfanget av søknader og dispensasjoner til fastboende i de gamle nasjonalparkene.

Tabell 7. Dispensasjon for fastboende til kjøring med snøskuter innenfor de gamle nasjonalparkene.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Søknader/dispensasjoner	59	79	37	39	55	50	51	39	36	19
Brukte dispensasjoner	32	57	24	36	35	28	36	30	27	14
Omsøkte skutere	184	268	133	151	158	164	186	193	132	75
Brukte skutere	96	184	91	120	98	92	113	98	94	51

Figur 13. Dispensasjoner gitt til fastboende for kjøring med snøskuter i de gamle nasjonalparkene på Spitsbergen.

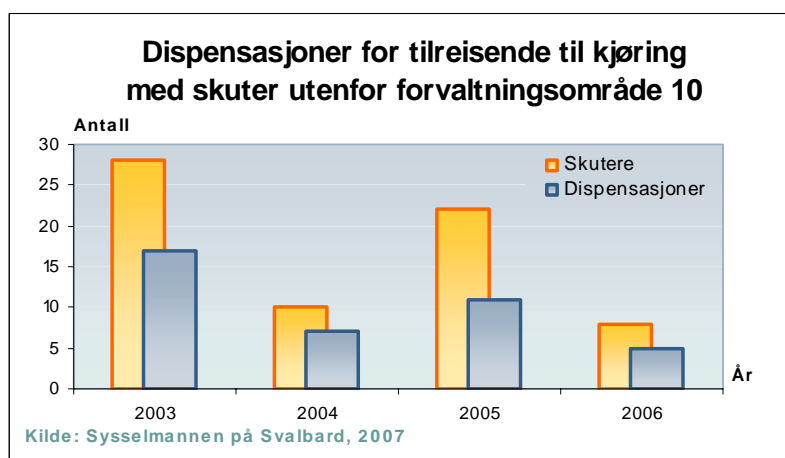
I forbindelse med innføringen av nytt regelverk for snøskuter på Svalbard i 2002, var "tidligere fastboende" og snøskuterkjøring et hett tema. Tidligere fastboende regnes som tilreisende og har i utgangspunktet kun anledning til å kjøre snøskuter i det området på sentral-Spitsbergen der alle kan kjøre skuter (Forvaltningsområde 10).

Ved avgjørelse av søknader om kjøring utenfor Forvaltningsområde 10, skal det bl.a. legges vekt på søkers tilknytning til Svalbard. Tabellen nedenfor viser at omfanget av søknader og dispensasjoner til tidligere fastboende er av begrenset omfang.

Antallet søknader og dispensasjoner var relativt høyt i 2003, se tabell og figur neste side. Det skyldes at fangstmannen på Austfjordnes dette året hadde spesielt mange tilreisende nære venner på besøk. Det lave antallet i 2006 kan skyldes tidlig vår og lite fjordis, som gjorde skuterturer vanskelig.

Tabell 8. Dispensasjon for tilreisende for kjøring med snøskuter utenfor forvaltningsområde 10.

	2003	2004	2005	2006
Antall søknader	23	11	11	5
Dispensasjoner	17	7	11	5
Skutere	28	10	22	8
tidl. fastb. disp.	6	6	6	5
tidligere fastboende avslag	0	0	0	0
tidl. fastb. disp. ant. skutere	6	9	7	8
turister disp.	11	1	5	0
turister avslag	6	3	0	0
turister disp. ant. skutere	22	1	15	0

Figur 14. Dispensasjoner for tilreisende til kjøring med snøskuter utenfor forvaltningsområde 10.

Forskning

Forskningsaktivitet vil ofte kreve egen tillatelse fra Sysselmannen. Dette særlig dersom aktiviteten foregår utenom forskningsstasjonene i Longyearbyen, Ny-Ålesund eller Barentsburg, og/eller det er aktiviteter som krever dispensasjon fra lovverket, da spesielt svalbardmiljøloven. Årlig utgjør behandling av forskningssøknader en betydelig arbeidsmengde for Sysselmannen. Antallet søknader behandlet årlig de tre siste årene framgår av diagrammet nedenfor.

Figur 15. Behandlete Søknader om tillatelse til forskningsaktivitet i perioden 2002-2006.

2.4.6 Kulturminnevern

Saksbehandlingen er knyttet til søknader om ombygging av fredede bygninger, byggesaker som berører fredede bygninger eller deres sikringssoner og anleggsvirksomhet i Longyearbyen. Sysselmannen har behandlet mange saker slike saker i 2006. Det er også gitt innspill til en del arealplansaker i Longyearbyen planområde.

I løpet av året er alle kjente kulturminner i Barentsburg planområde registrert og lagt inn i Askeladden. Dette arbeidet skal resultere i et kulturminnekart som skal fungere som et temakart i forhold til arealplanen for Barentsburg planområde. Tilsvarende arbeid er påbegynt i Longyearbyen. Kulturminnekartene vil være utgangspunkt for framtidige arealplaner og gi en bedre og mer forutsigbar plansituasjon.

Ettersyn og dokumentasjon

Arbeidet med ettersyn av kulturminnene er i hovedsak knyttet til Sysselmannens tokt med tjenestebåten "Nordsyssel". Hvilke kulturminner som skal inspiseres og eventuelt følges opp er beskrevet i Kulturminneplan for Svalbard 2000 - 2010. I løpet av sommersesongen er kulturminnene blitt ettersatt og mindre reparasjoner foretatt i henhold til planen. I Calypsobyen og på Kapp Wijk er det fortatt større reparasjonsarbeider.

Sysselmannen har etablert et spesielt system for overvåking av nedbrytningen/slitasjen på arkeologiske kulturminner. Resultatene fra denne overvåkingen og også selve systemet er evaluert i 2006, og vil foreligge i 2007.

Vedlikehold og restaurering

Det har også i 2006 blitt restaurert og vedlikeholdt en rekke fredede bygninger i statlig eie, først og fremst fangststasjoner, i henhold til Kulturminneplan for Svalbard 2000-2010. Det foreligger rapporter fra alle arbeidene, og noen av disse er lagt ut på Sysselmannens hjemmeside til allmenn informasjon.

Andre arbeider gjennomført på kulturminnesektoren

- Sysselmannes kulturhistoriske magasin og verksted er etablert og i funksjon.
- Kulturminnedatabasen Askeladden er operativ og brukt i felt.
- Det ble samlet inn gjenstander fra S. A. Andreés leir på Kvitøya fra 1897.
- Tilbakeføringen av gjenstander fra Tromsø Museum - Universitetsmuseet pågår og vil fullføres i 2007.
- To bistasjoner ble dokumentert med bygningstegning. Dette er et prøveprosjekt for å vurdere tidsbruk og dokumentasjonsform.
- Deltagelse under feiringen av Longyearbyens 100-årsjubileum, med bl. a. ansvaret for oppføringen av minnesteinen for byens grunnlegger John Munro Longyear, og for den historisk byvandringen.

2.4.7 Plan- og inngrepssaker

Det er stor utbyggingsaktivitet, spesielt i Longyearbyen. Lokalstyret er primærinstansen i slike saker, men dette medfører også mye saksbehandling for Sysselmannen i form av uttalelser til planer, klagesaksbehandling og veiledning.

Longyearbyen lokalstyre har lenge varslet en revidering av arealplanen for Longyearbyen. Dette arbeidet starter opp i 2007 og har som mål å bli ferdigstilt i 2008. Sysselmannen har i 2006 jobbet med å få fullstendig oversikt over automatisk fredede kulturminner og

sikringssonene rundt disse. Vi vil i 2007 jobbe frem justerte sikringssoner som også vil bli innspill til revideringen av arealplanen for Longyearbyen.

Delplaner

Sysselmannen får mange enkeltsaker til vurdering og/eller behandling. I tillegg utgjør uttalelser til forslag om planprogram og forslag til ferdige delplaner en del arbeidstid. I 2006 har vi gitt uttalelser til planarbeidet i disse delplanene i Longyearbyen:

- delplan Elvesletta syd
- delplan Haugen
- delplan Hotellneset
- delplan hytteområder
- delplan Sjøområdet

En veileder til delplanen for hytteområder vurderer vi om vi skal fremme innsigelse mot, da denne åpner for veiframføring til alle enkelthyttene i flere av hytteområdene.

Nordlysstasjon på Breinosa

Sysselmannen besluttet i 2005 at det måtte utarbeides konsekvensutredning for dette prosjektet. Høring av forslag til utredningsprogram og høring av endelig konsekvensutredning ble gjennomført i første halvår 2006. Sysselmannen ga i begynnelsen av juli tillatelse til etablering av ny nordlysstasjon på Breinosa. Saksbehandlingen har vært tett samordnet med Longyearbyen lokalstyre.

Globalt frølager på Svalbard

Sysselmannen har vurdert det slik at miljøvirkningene av dette prosjektet ikke er så omfattende at det er nødvendig med egen konsekvensutredning. Sysselmannen uttalte seg under høringen positivt til lokalstyrets forslag til delplan for prosjektet. Sysselmannen har i 2006 også deltatt på et eget seminar i regi av aktuelle departementer om dette prosjektet. Vi opptreer også som kontaktledd for ansvarlige departementer i forhold til byggesaken, kontakt med presse med mer. Internasjonal medieinteresse for prosjektet har vært meget stor.

Colesbukta

Det har ikke vært nevneverdig aktivitet i denne saken i 2006. Arealplanen for Colesbukta er dermed fortsatt ikke vedtatt og konsekvensene av den meldte veien fra Barentsburg til Colesbukta er ikke utredet. For arealplanen er det mindre endringer som må gjøres før godkjenning. Når det gjelder den meldte veien er framlagt dokumentasjon langt fra tilfredsstillende i forhold til miljølovens krav.

Kullboringer

Store Norske Spitsbergen Grubekompani fortsatte i 2006 arbeidet med å kartlegge nye kullforekomster. I 2006 er det gjort boringer i områder vest for Svea og i området mellom Gruve 7 og Reindalen.

Næringshytter i reiselivet

Det er foretatt en opprydding i gamle søknader som har ligget på vent over mange år. Muligheten for å søke om tillatelse til å bygge næringshytte ble kunngjort sommeren 2006, i henhold til strategidokumentet for turisme og friluftsliv. Antallet tillatelser vil være begrenset til ca. 2-3. Det vil bli stilt krav om tett oppfølging av de prosjektene som får tillatelse, for å høste erfaringer med slike etableringer.

Det er kommet inn ønske om seks etableringer. Alle de foreslåtte næringshyttene ligger utenfor planområdene. Sysselmannen har avgjort at det må utarbeides

konsekvensutredning for prosjektene. Forhåndsmelding og forslag til utredningsprogram ble sendt på høring like før jul 2006.

2.4.8 Forurensing, avfall og gjenvinning

Brann i steintipper i Barentsburg

Det største lokale luftforurensningsproblemet i 2006 knytter seg til brannen i steintipper ved Barentsburg. Brannen ble oppdaget av en turguide i februar. Det brant da i den sørlige delen av en stor steintipp. Trust Arktikugol ble pålagt å sette i gang slokningsarbeid og begrensningstiltak for at brannen ikke skulle spre seg. Utstyret i form av maskiner de satte inn var svært begrenset. Store Norske gikk inn med ekspertise og utstyr (stor bulldoser). Etter nesten en måneds arbeid hadde de avskåret den delen av tippet som brant fra de resterende kullholdige steinmassene. Arbeidsforholdene var meget vanskelige, med kraftig røykutvikling, åpne flammer og mindre gassseksplasjoner. Røyken la seg også inne i Barentsburg, og vi fikk meldinger om at astmatikere og andre merket dette godt. Arbeiderne fra SNSG/LNSN som bodde på hotellet kunne fortelle at det personlige gassvarslingsutstyret de hadde avga alarm inne på hotellrommet.

Sysselmannen har hele tiden vært bekymret for at Trust Arktikugol ikke tok situasjonen alvorlig nok og ikke hadde nok og egnet utstyr til å mestre situasjonen. Særlig økte denne bekymringen da vi oppdaget at det også var varmeutvikling i en meget stor tipp lengre inne i dalen og i en stor slagghaug nær byen. Dette er selvantennelser som er en følge av trykk (høyde på tipp), kjemisk sammensetning av masser, temperatur og fuktighet. Det finnes ingen kunnskap om hvor fort en slik brann kan utvikle seg. På bakgrunn av dette varslet vi overordnede myndigheter. Utenriksdepartementet tok saken opp med Russlands ambassade i Oslo. Her fikk vi bekreftet at de delte vår bekymring og ville ta saken opp med rette myndigheter i Moskva. Et besøk fra visedirektøren i Energidirektoratet viste at de tar situasjonen alvorlig. Han lovet at betydelige ressurser i form av stor bulldoser, hjullastere og annet transportutstyr skulle sendes opp snarest mulig.

Ved årsskiftet brant det fortsatt med åpne flammer på tippet som har vært i brann siden februar, varmeutvikling ses tydelig på den andre siden av grøfta, pluss i den store tippet (dempet pga. trustens arbeid) og i tippet for slagge fra kraftverket. Målinger utført av UNIS viser høye verdier av PAH (tjærestoffer) som er helseskadelige nær tippene. Røykutviklingen fra brannen er begrenset.

Forurensning i Pyramiden

Sysselmannen ble gjort oppmerksom på et stort lager med oljefat som var i ferd med å bli begravd/vasket ut av elva som ikke lenger holdes i sjakk. Tidligere hadde vi diskutert et lager med plantevernmidler og batterisyre nede ved havnen i Pyramiden med trusten. Med bakgrunn i faren for akutt forurensning, påla vi Trust Arktikugol å rydde opp i disse lagrene, å fjerne dem fra Pyramiden og destruere dem på forsvarlig måte. Arbeidet dro ut i tid og det russiske gruveselskapet manglet båt til å frakte vekk oljefatene og miljøgiftene. Vi la økt press på russerne og tok opp forholdet med konsulatet og med flere besøk av høytstående russiske embetspersoner. Dette førte frem, og på slutten av sommeren var det ryddet opp i det store lageret ute med rundt 2800 tusen tønner og inne på lageret ved havna. En del oljefat med bek/tjære til takteking er satt inn i et lager i Pyramiden og vil bli fjernet neste år. Det skal leveres rapport om at miljøgiftene er destruert på tilfredsstillende måte.

Oljevernberedskap

I slutten av september ble det holdt en større oljevernøvelse i Kongsfjorden ved Ny-Ålesund, med deltakelse fra Kystverket, Kystvakten, depotstyrken og Sysselmannen.

Kystdirektoratet vurderer nå om det skal plasseres ut et depot med oljevernutstyr i Ny-Ålesund. Øvelsen gav nyttige erfaringer og innspill til planleggingen av øvelsen i 2007 ved Barentsburg.

I forkant av oljevernøvelsen hadde beredskapsavdelingen i Kystdirektoratet holdt et eget 3,5-dagers kurs i skadestedsledelse i Longyearbyen. Kurset var teoretisk og praktisk, og deltakerne var fra Sysselmannen, Store Norske, Bydrift Longyearbyen, LNSN, Avinor og brannvesenet. Det planlegges et kurs i aksjonsledelse for oljevernutvalget på Svalbard i februar 2007.

Avfallsplan for Longyearbyen

Longyearbyen lokalstyre vedtok høsten 2005 ny avfallsplan. Planen legger opp til vesentlige endringer i avfallshåndteringen i Longyearbyen. Ny renovatør kom på plass i september, og arbeidet med å installere nytt utstyr er forsinket. Når systemet er på plass, ventelig våren 2007, skal avfallsdeponiet i Adventdalen bare brukes til inert avfall (glass, betong, gips), mens matavfallet skal gå gjennom kverner i kjøkkenbenkene og føres ut med avløpet i Adventfjorden. Resten av avfallet skal sorteres og sendes til fastlandet. Før forsendelse vil avfallet måtte lagres midlertidig. Lokalstyret har derfor satt i gang planlegging av et nytt mellomlager på Hotellneset.

Sysselmannen har i 2006 klargjort momenter og krav til egne helhetlige søknader på avløp og avfallshåndtering. Vi ser for oss å gi utslippstillatelser og tillatelser til drift av en fornyet avfallsordning i 2007.

Forurensningstilsyn mot PCB og farlig avfall

Sysselmannen var med på SFTs landsomfattende storaksjon mot PCB og annet farlig avfall. Bare én av de 14 virksomhetene vi kontrollerte oppfylte regelverket, og mye farlig avfall blir ikke levert inn til destruksjon. 40 virksomheter har også hatt brevkontroll. Arbeidet vil bli videreført i 2007. Les mer om resultatene fra tilsynet i kapittel 2.8.6.

Rydding i Longyearbyen

I forbindelse med kongebesøk og jubileumsåret, har Sysselmannen forsøkt å bidra til en opprydding i byen. Vi har deltatt i en prosjektgruppe sammen med Bydrift og Store Norske, og prosjektet har samarbeidet om blant annet opprydding rundt St.Hans-bålet og en ryddedugnad i juni. Sysselmannen gav i juli pålegg om opprydding til fem bedrifter og to privatpersoner, og dette førte til at Sjøområdet med næringsareal ble mye bedre i løpet av sommeren. Vi har også fått tilslutning fra lokalstyret og Store Norske om å prøve å få til et tettere samarbeid og en toppstyrt prosjektgruppe for å fortsette den gode trenden i 2007.

Opprydding rundt Longyearbyen

Det ligger mye skrot rundt i landskapet etter gammel gruvedrift. Spesielt stålwire er farlig for reinsdyra. I 2006 startet Sysselmannen opp med opprydding på Fuglefjella etter russisk boreaktivitet. Ved fire borelokaliteter samlet vi i samarbeid med folk fra byen sammen tre containere med farlig stålwire og skrot som ikke kunne defineres som verneverdige kulturminner. Arbeidet ble avsluttet med grillfest før deltakerne gikk ned Bjørndalen eller ble flydd ned med helikopter. Arrangementet var vellykket, og det er et mål å få ryddet fem nye steder på Fuglefjella i 2007.

Store Norske har ansvaret for mye av det som skal ryddes rundt Longyearbyen. De tok derfor initiativ til å samarbeide om en opprydding etter gammel gruvedrift. Sysselmannen har bidratt med et prosjektforslag hvor også prioriterte områder er tegnet inn. Store Norske skal i løpet av våren 2007 ha klart en femårsplan som skal sikre at oppryddingen blir gjennomført. Sysselmannen vil bidra videre i arbeidet og samarbeide om gjennomføringen.

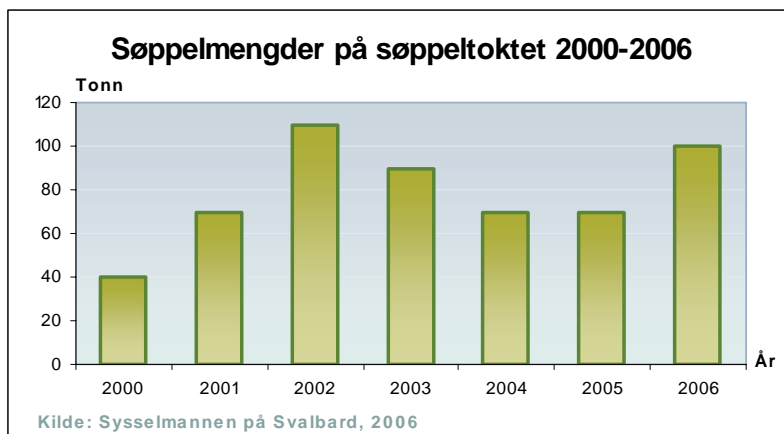
Strandrydding

Også i 2006 ble det gjennomført et vellykket strandryddingstokt med deltakelse fra de fastboende. Deltakerne har siden 2000 reist med Sysselemannens tjenestefartøy "Nordsyssel" til nordvest-Spitsbergen for å plukke søppel langs strendene. Siden 2000 har deltakerne på søppeltoktene plukket rent 158 kilometer strandlinje, se kartet til høyre. I 2006 ryddet vi over 33 kilometer på søppeltoktet.

Til sammen 550 kubikkmeter, eller omtrent 40 store containere, er fylt opp og brakt tilbake til avfallsdeponiet i Longyearbyen. I 2006 fikk vi samlet 100 kubikkmeter, og alle deltakerne var veldig fornøyd. I 2007 skal vi utvide toktet med én dag for å bruke nettene bedre til transport og dagene til aktiv søppelrydding.

Figur 16. Strekkinger ryddet under søppeltoktene i perioden 2000-2006.

Figur 17. Mengder søppel samlet inn på søppeltoktene i perioden 2000-2006.

Sedimentundersøkelse - miljøgifter i sedimenter utenfor bosetningene.

I mars 2006 forelå resultatene av undersøkelsene av sedimentene utenfor Longyearbyen, Barentsburg, Pyramiden og Colesbukta. Hensikten var å fastslå innhold av miljøgifter i sedimentene, og sammenligne med tilsvarende undersøkelse fra 1994 og 1998. Formålet med undersøkelsene er å overvåke utviklingen i lokal tilførsel av miljøgifter på Svalbard.

Resultatene viste at Grønfjorden ved Barentsburg er mest påvirket ved at det der er en betydelig organisk belastning, spesielt nærme bosetningen, og lett forhøyde konsentrasjoner av miljøgiftene PCB, HCB og DDT (tilstandsklasse I til III). I Adventfjorden utenfor Longyearbyen ble de høyeste nivåene av hydrokarboner målt (PAH, tilstandsklasse III). PCB-konsentrasjonene utenfor Pyramiden var høyere i 2005 enn i 1998, noe som tyder på at det er en aktiv PCB-kilde i området.

På Svalbard tilføres fjordene relativt mye materiale fra landområdene rundt. Miljøgiftene kan dermed bli fortynnet i forhold til fjorder på fastlandet. Dette betyr at det kan være en betydelig tilførsel av miljøgifter, selv om det måles relativt lave konsentrasjoner i sedimentet.

2.4.9 Miljøinformasjon

Det er lagt ned mye arbeid i å få miljødelen av Sysselemannens internettinformasjon å jour og lettlest. Miljøvern avdelingen legger jevnlig ut nyhets saker på nettet. Vi har høsten 2006 også brukt en del arbeidstid på å skrive på "Miljøstatus på Svalbard", som skal lanseres i januar-februar 2007. Nettstedet sammenstiller data og statistikk og presenterer informasjon om miljøets tilstand og utvikling på Svalbard. Norsk Polarinstitutt er ansvarlig redaktør for nettstedet, men Sysselemannen har bidratt med mye av stoffet og vil også ha et oppdateringsansvar.

Miljøinformasjonen i Svalbardporten har vært organisert som et tverrfaglig arbeid på kontoret. Det er satset på informasjon om kulturminnevern, naturvern og egen sikkerhet når du ferdes ute på Svalbard.

Miljøvern avdelingen har holdt en rekke foredrag for ulike grupper som besøker øygruppa (totalt 60 foredrag). Det er gjennomført flere opplæringskurs for guider, hvor hensyn til natur og kultur har vært hovedtema. Les mer på www.sysselemannen.no og www.miljostatus.no/svalbard.

2.4.10 Husdyr

Sysselemannen fører oversikt over hunder og hundeeiere på Svalbard og bistår Mattilsynet i forbindelse med de tre årlige besøkene på Svalbard. Siden det er rabies på Svalbard skal alle hunder, katter og hester årlig vaksineres mot denne sykdommen. Sysselemannen rettleder og informerer lokalbefolkningen og tilreisende om det kompliserte regelverket knyttet til inn- og utførsel av dyr, viltkjøtt m.m.

2.4.11 Reiseliv

Sysselemannens rådgiver for reiselivssaker har hovedansvar for behandling av reiselivsrelaterte saker, inkludert saker knyttet til meldepliktig ferdsel for individuelle reisende, reisearrangører og turisttransportører.

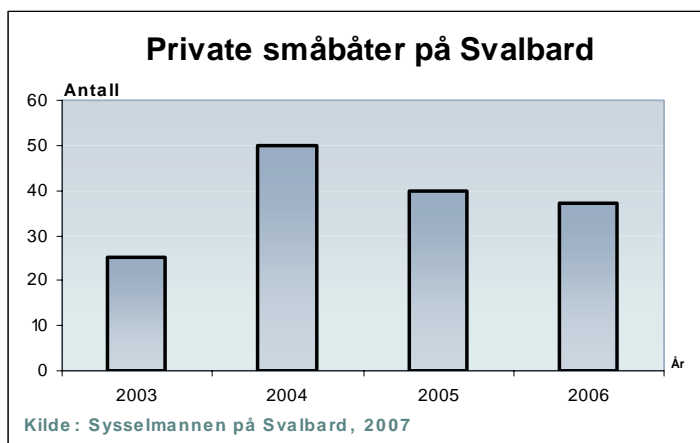
Saksbehandling, informasjon og personlig kontakt

Det er stor aktivitet i reiselivsnæringen og Sysselemannen har et betydelig antall saker til behandling i løpet av ett år. Antall turoperatører som melder og får behandlet sine turopplegg ligger mellom 40 og 50 per år. I tillegg kommer søknader om leiretablering, utsetting av depot, dispensasjoner fra motorferdselsforskriften m.m. Antall individuelle reisende med meldeplikt var det siste året i overkant av 400. Regelverket gir utfordringer i forhold til informasjon ovenfor spesielt individuelle tilreisende og nye turoperatører. Arbeidet med utvikling og forbedring av informasjonsrutiner pågår kontinuerlig. I den forbindelse er den personlige kontakten med begge gruppene nyttig og viktig. Etter sesongen er det også sendt ut et informasjonsbrev til alle turoperatørene, hvor erfaringer fra året som er gått oppsummeres og områder som vi ønsker at de har særlig oppmerksomhet på blir omtalt.

Reiselivsstatistikk

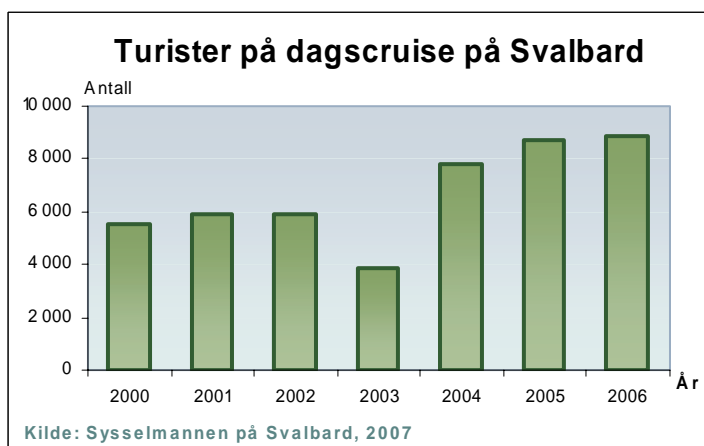
Sysselemanden utarbeider i samarbeid med Svalbard reiselivsrad årlig en reiselivsstatistikk. Sysselemanden samler inn et omfattende materiale om antall cruisebåter, antall cruiseturister, mannskap og ilandstigninger (hvor og hvor mange). Resultatene i 2006 er oppsummert slik:

Det er en nedgang i forhold til 2004 og 2005 i antall innmeldte turer med private seilbåter.

Figur 18. Private småbåter som har besøkt Svalbard i perioden 2003-2006.

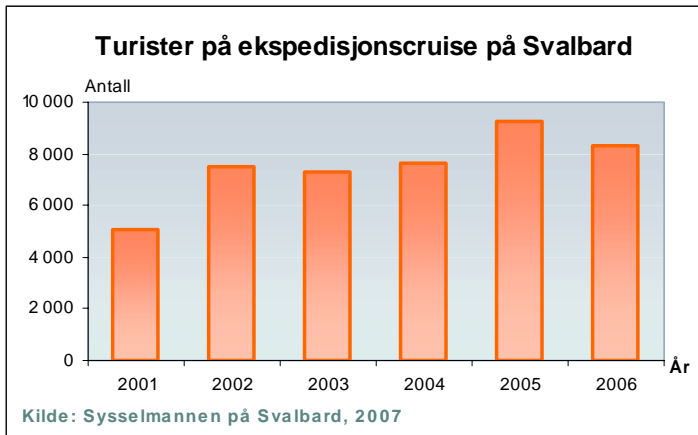
Det var omtrent 150 flere turister i 2006 som benyttet seg av tilbudene om dagscruise i forhold til 2005. Til tross for at sesongen varte en og en halv måned lengre enn sesongen i 2005. Denne forlengelsen kom som en følge av tidlig snøsmelting, noe som gjorde at operatørene søkte om og fikk tillatelse til å starte sesongen tidligere enn vanlig. I tillegg ble det omsøkt og innvilget en forlengelse av sesongen på slutten av sommeren.

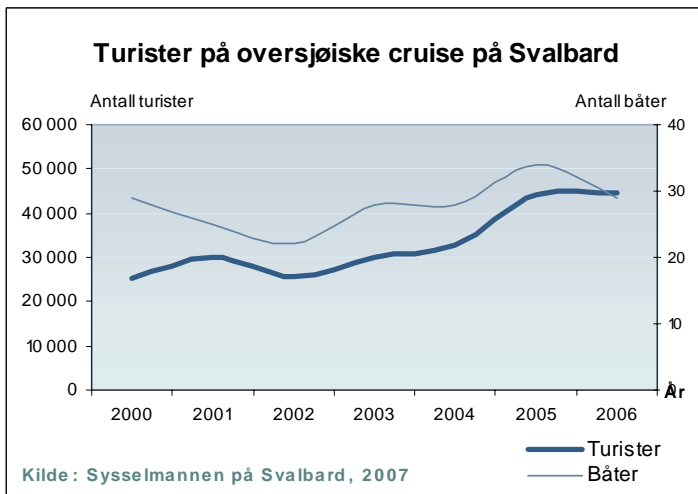
Figur 19. Turister på dagscruise på Svalbard i perioden 2000-2006.

Det var i 2006 en liten nedgang i antall personer som benyttet ekspedisjonscruisebåter til å oppleve Svalbard i forhold til 2005.

Det kom 29 oversjøiske cruisebåter til Svalbard i 2006. I 2005 var det 34 ulike cruisebåter som besøkte øygruppa. Til tross for nedgangen i antall båter, kom det nesten 400 flere turister i 2006 enn noen gang før. Dette er en økning på 0,9 % i forhold til i fjor.

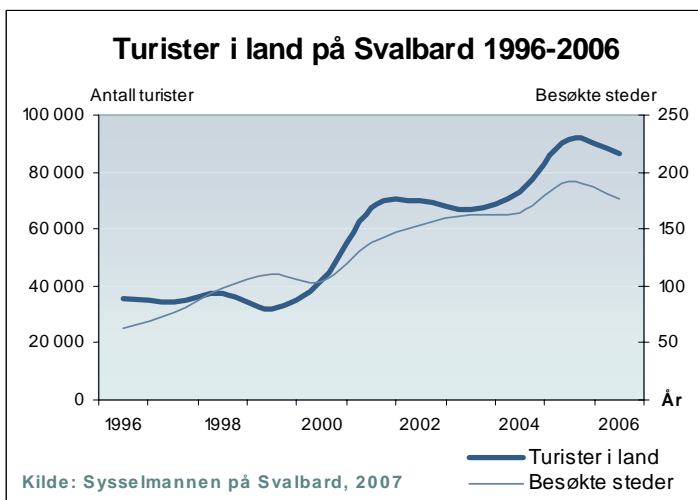

Figur 20. Turister som har vært på ekspedisjonscruise (flerdagsturer) på Svalbard fra 2001 til 2006.

Figur 21. Antallet båter og antallet turister som har kommet til Svalbard med oversjøiske cruisebåter i perioden 2000-2006.

Det var færre steder på Svalbard som ble besøkt av turister i 2006 enn sesongen 2005. Figuren viser antall ilandstigninger og besøkte steder på Svalbard i regi av dags-, ekspedisjons- og oversjøiske cruiseoperatører i perioden 1996-2006.

Figur 22. Turister i land på Svalbard og hvor mange steder de har besøkt i perioden 1996-2006.

Strategidokument for turisme og friluftsliv

Arbeidet med Strategidokumentet for turisme og friluftsliv ble ferdigstilt og behandlet av Polarutvalget i desember 2005. Dokumentet fungerer i dag som et mye anvendt styringsverktøy for Sysselmannen. En bred intern involvering i arbeidet med dokumentet har bidratt til en mer samlet holdning til reiselivsrelaterte oppgaver.

Utfordringer knyttet til regelverk - utarbeidelse av standarder og rutiner

Reiselivsnæringen er en sammensatt næring med stor bredde i aktiviteten. Særlig etter innføringen av det nye regelverket har det vært behov for en kvalitetssikring av saksbehandlingen. Det har derfor vært arbeidet med utvikling av rutiner og standarder tilknyttet dette området. Arbeidet med å kvalitetssikre saksbehandlingen er en kontinuerlig prosess.

Feltlogg

I samarbeid med lokale aktører ble det i 2002 iverksatt en web-basert feltlogg i vintersesongen. Formålet med feltloggen var primært å gi turoperatører og Sysselmannen en informasjonskanal for observasjoner i felt som er av sikkerhetsmessig betydning. Interessen for feltloggen er stor også i andre miljøer og hos privatpersoner. Man kan abonnere på meldinger som blir lagt inn i feltloggen via e-post. Ved utgangen av 2006 var det registrert over 500 abonnenter. Sysselmannen ser feltloggen som en viktig informasjonskanal for sikkerhetsrelaterte opplysninger. Samarbeidet om feltloggen er utvidet til å inkludere andre miljøer, som UNIS, NP og Røde Kors. Samarbeidet om feltloggen blir videreført. Nytt av året er at Sysselmannen har inngått et samarbeid med "Observasjoner av Snøskred på Svalbard (OSS)". OSS skal i likhet med feltloggen varsle innbyggerne i Longyearbyen om potensielle skredutsatte områder, samt legge ut informasjon om alle kjente skred på nett.

Guide- og turlederopplæringen

Sysselmannen ser positivt på henvendelser fra reiselivsnæringen om informasjon og foredrag i ulike sammenhenger, blant annet bistår Sysselmannen Svalbard Reiseliv AS med forelesninger og transport i forbindelse med gjennomføringen av Guide- og turlederopplæringen på Svalbard.

Clean Up Svalbard

Prosjektet "Clean Up Svalbard" som ble iverksatt sommeren 2002 er et samarbeid mellom Sysselmannen og en del turoperatører om plukking av søppel langs Svalbards strender om sommeren. Åtte sentrale turoperatører deltar i prosjektet, som går ut på at gjestene blir invitert og motivert til å plukke søppel ved ilandstigninger eller turer langs strendene på Svalbard. Prosjektet er positivt mottatt av så vel turoperatører som gjester og vil bli videreført på ubestemt tid. En egen informasjonsbrosjyre er utarbeidet og deltakere får utdelt en pins som takk for hjelpen. I 2006 ble det plukket omtrent 2.000 kilo søppel av turister rundt på Svalbard.

Cruiseturismen

Cruiseturismen på Svalbard er en av utfordringene Sysselmannen har i forbindelse med reiselivet. Sysselmannen har startet arbeidet med å skaffe seg bedre oversikt over og tettere dialog med denne delen av reiselivsnæringen. Rapporteringsrutinene for båttrafikk er lagt om og fra og med 2001 har Sysselmannen så godt som total oversikt over denne trafikken, inkludert antall personer om bord, besøkte steder og ferdselsmønstre.

AECO

Ekspedisjon-/kystcruiseoperatørene dannet høsten 2003 en egen interesseorganisasjon, Association of Arctic Expedition Cruiseoperators (AECO). AECO har i tett samarbeid med

Sysselmannen og relevante departementer, direktorater og etater utarbeidet retningslinjer for miljø- og sikkerhetsforsvarlig ekspedisjonscruiseturisme på Svalbard. Sysselmannens turistansvarlige deltar minst på ett av AECOs møter årlig. Den gode kontakten med AECO ser ut til å ha gode vilkår da den nye generalsekretæren opprettet kontorsted i Longyearbyen sommeren 2006.

Befaringer - utfordringer i felt

Det ble gjennomført befaringer i sesongetablerte camper i løpet av vinter- og sommersesongen, samt en del generelt oppsyn rettet mot turismen. I 2006 har det vært få større overtredelser av lover og regler knyttet til reiselivs- og turistaktiviteten på øygruppa.

Samarbeid og prosjekter

Reiselivsnæringen og Sysselmannen har tradisjon for samarbeid, blant annet på områder som statistikk, informasjon, gjesteundersøkelser, feltlogg, redning m. m. I forvaltningen av Svalbards natur og kulturminner kan guider og turledere spille en svært sentral rolle. Med den direkte kontakten de har med turistene, har de mulighet gjennom opptreden, formidling og holdninger å påvirke turistenes holdning og handling. I tillegg utgjør guider og turledere en ressursgruppe, både i kraft av faglig kompetanse og ikke minst fordi mange har svært god kjennskap til lokale forhold og bred felterfaring. Dette har blant annet styrket redningstjenesten på Svalbard.

På denne bakgrunn inviterte Sysselmannen sentrale aktører i den lokale reiselivsnæringen til et samarbeidsprosjekt spesielt rettet mot guidene. Gjennom. møter er en arbeidsgruppe kommet frem til noen tiltak som ble iverksatt i løpet av 2005. Dette inkluderte bl.a. et seminar kalt "Politiets time" hvor Sysselmannen fokuserte på utfordringer knyttet til bl.a. alkohol, hjelmbruk, holdninger og handlinger.

Kontakt

Sysselmannen vektlegger kommunikasjon og kontakt med reiselivsnæringen. Ut over prosjektsamarbeid har Sysselmannen kontaktmøter med Svalbard Reiselivsråd to ganger årlig og deltar på AECOs årlige seminar/møte. Vi har også deltatt på IAATOs årsmøte, hvor mange av de samme ekspedisjonscruiseoperatørene som har aktivitet på Svalbard er til stede.

2.5 Opprettholdelse av norske samfunn på øygruppa

2.5.1 Sysselmannen skal ivareta forholdet til Longyearbyen lokalstyre.

Sysselmannen har både et formelt og uformelt samarbeid med Longyearbyen lokalstyre (LL) på mange områder.

Den 19. september ble det avholdt et samarbeidsmøte mellom arbeidsutvalget i LL og Sysselmannens ledergruppe. I møtet ble det utvekslet synspunkter rundt følgende tema:

- avfallsproblematikk og rydding i Longyearbyen
- hytteområder for fritidshytter
- utvidet delegasjon til LL i alkoholsaker
- oppvekstvilkår for barn og unge i LL
- kaiplass for M/S "Nordsyssel"
- sikkerhet og beredskap

Både lokalstyret og Sysselmannen fant møtet meget nyttig, og det var enighet om å gjennomføre slike samarbeidsmøter 1-2 ganger pr. år. Etter møtet var alle medlemmer av lokalstyret invitert til en tur om bord i "Nordsyssel" med foredrag om Sysselmannens beredskapsarbeid m. m.

Kai

Skipstrafikken til Longyearbyen havn har de siste årene vært jevnt stigende. Havnen omfatter i dag tre kaier, som alle forvaltes av Longyearbyen lokalstyre ved Bydrift Longyearbyen. Havnen brukes av alle typer skip, herunder av staten, med bl. a. Sysselmannens tjenestefartøy, Kystvakten og forskningsfartøyer.

Kaikapasiteten i Longyearbyen havn er nå sprengt i sommersesongen. I de mest trafikkerte periodene blir fartøyer (både statens og andre) henvist til å ligge for anker i Adventfjorden. At statens fartøyer ikke får kaiplass er uheldig ut fra bl. a. beredskapsmessige hensyn. Det har også de siste årene vært en stor økning i trafikken over kaia, og en må forevente fortsatt økning. Kaikapasiteten i Longyearbyen er ikke tilstrekkelig for å håndtere verken dagens eller fremtidens skipstrafikk på tilfredsstillende måte.

Etter oppdrag fra Justisdepartementet har Sysselmannen, i samarbeid med Longyearbyen lokalstyre, utredet problemstillinger og behov knyttet til tilgjengeligheten på kaiplass i Longyearbyen, drøftet mulige forslag til løsninger for ny kai og beregnet kostnader forbundet med dette. I denne prosessen er bl. a. tilgjengelige geotekniske undersøkelser av aktuelle områder for ny kai vurdert, og det er innhentet fagekspertise for å vurdere behovet for evt. nye undersøkelser og utredninger, og for å vurdere mulige kaitekniske løsninger.

Det har vist seg at grunnforholdene i havneområdet og mulige tekniske løsninger for bygging av kai ikke er tilstrekkelig utredet til å kunne anbefale en bestemt kailøsning og - plassering allerede i statsbudsjettet for 2008. Det er i stedet anbefalt overfor Justisdepartementet å iverksette et forprosjekt for dette, med formål å komme tilbake med et beslutningsgrunnlag som gir et kostnadsberegnet anbefalt alternativ for bygging av ny kai i forbindelse med 2009-budsjettet.

Totalkostnader for forprosjekt og detaljprosjekt er beregnet til kr 1.200.000,-, hvorav forprosjektet er kostnadsberegnet til kr 700.000,- og detaljprosjektet til kr 500.000,-. Forprosjektet er tenkt gjennomført i 2007. Finansiering av forprosjektet er foreslått å skulle deles mellom Sysselmannen, Justisdepartementet og lokalstyret.

Kontakt med lokalstyret

Miljøvern avdelingen (ofte med juridisk rådgiver) har jevnlig kontakt med lokalstyret. Det gjelder både i konkrete enkeltsaker og i mer overordna møter. I flere pågående saker har både Sysselmannen og lokalstyret ulike roller (Nordlysstasjonen, frølageret m. fl.). Her har vi samordnet søkeprosessene mest mulig i forhold til tiltakshaver. I forhold til arealdisponering og arealplan har vi samarbeidet om delplan for kulturminner og biologisk mangfold. Det har også vært nødvendig å skille mellom ansvar i forhold til ulike lovverk og ansvaret for oppfølging, klagebehandling osv.

2.6 Administrative resultatmål

2.6.1 Informasjonsvirksomheten

Syssele mannen på Svalbard driver med informasjon på alle nivåer i organisasjonen og til en rekke ulike målgrupper. Her nevnes i hovedsak de konkrete oppgavene som er lagt til informasjonsrådgiver-stillingen. I 2006 har stillingen vært delt i to. En 60 prosents stilling som informasjonsrådgiver med fokus på informasjonsoppgaver og en 40 prosents stilling med fokus på planlegging og gjennomføring av offisielle besøk til Syssele mannen.

Syssele mannens informasjonsstrategi

I henhold til VP for 2006 skulle Syssele mannens informasjonsstrategi revideres. Dette arbeidet ble utsatt pga. arbeidet med Syssele mannens overordnede strategi. Det ble ansett som viktig at den overordnede strategien forelå først, og at man deretter starter arbeidet med informasjonsstrategien. Dette vil gjøres i 2007.

www.syssele mannen.no

www.syssele mannen.no har blitt vedlikeholdt og oppdatert, og det er jevnlig lagt ut nyheter på de norske sidene. Søkemotor ble etablert høsten 2006. Samtidig startet et arbeid for å undersøke mulighetene for å knytte seg opp mot Fylkesmennenes web-plattform Digimaker for å dra nytte av deres kunnskap og utviklingsressurser. Dette arbeidet ferdigstilles våren 2007.

Kontakt med media

Syssele mannen har et godt og åpent forhold til media, og mediepågangen er stor. I 2006 har det vært en økning særlig i henvendelser fra større internasjonale medier. Blant redaksjoner som har besøkt Svalbard, hatt intervjuavtaler hos SMS og fått hjelp til research, er Al Jazeera (ca 40 millioner seere), ASAHI Shimbun (Japans nest største avis med åtte millioner lesere) BBC, Korean Broadcasting Service, Spiegel Online, Rossia/VGTRK (det statlige fjernsyns- og radioselskapet i Russland, tilsvarende vårt NRK), Dagens Nyheter og NRK ved flere redaksjoner, blant annet Lørdagsrevyen.

Trykksaker

En rekke av Syssele mannens trykksaker ble revidert og trykket i nye opplag i 2006. Disse er "Opplev Svalbard på naturens premisser" (norsk og engelsk), "Sikkerhet på Svalbard" (norsk, engelsk og fransk), "Ta vare på Svalbard" (norsk og russisk) og "Når du ferdes på Svalbard" (norsk og engelsk). I tillegg ble det startet et arbeid med ny brosjyre om Syssele mannen på Svalbard, samt revisjon og opptrykk av Syssele mannens kulturminnehefter. Dette arbeidet er ventet ferdigstilt våren 2007

Besøk

Det praktiske ansvaret for tilrettelegging og koordinering av besøk til SMS ligger til informasjonsrådgiverstillingen. I 2006 opplevde Syssele mannen en relativt sterk vekst i antall besøk. Særlig var det vekst i antall "VIP-besøk", og planlegging og gjennomføring av disse krevde mye arbeid. Blant annet var kongeparet, de nordiske statsministrene og de nordiske utenriksministrene på Svalbard. Justisminister Knut Storberget besøkte øygruppa tre ganger, og flere stortingskomiteer og amerikanske kongressrepresentanter kom til Svalbard. Til sammen var det 18 VIP-besøk i 2006. I tillegg fikk i underkant av 70 grupper orientering om Syssele mannens virksomhet. Høsten 2006 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle gå gjennom rutiner og organisering av besøk og komme med forslag til forbedringer. Arbeidet ferdigstilles våren 2007.

Ny standardpresentasjon

Det er utarbeidet ny standardpresentasjon på norsk og engelsk som skal benyttes ved orienteringer for besøk. I presentasjonen er det lagt vekt på ny design og utfyllende notattekster som gir bakgrunnskunnskap til dem som skal holde presentasjonen.

Svalbardseminaret

Hver år arrangerer Sysselmannen, Norsk Polarinstitutt og UNIS Svalbardseminaret for Longyearbyens befolkning. Dette ble også gjennomført i 2006, og samlet sett kom i overkant av 600 tilhørere. Planleggingen av Svalbardseminaret 2007 startet november 2006.

Longyearbyens 100-årsjubileum

I forbindelse med feiringen av Longyearbyens 100-årsjubileum var informasjonsrådgiveren med i arbeidet med jubileumsmagasin og mediaarbeid.

Andre løpende oppgaver

Informasjonsrådgiverens arbeid inkluderer også løpende oppgaver som å svare på henvendelser fra inn- og utland om ulike typer svalbardinformasjon og rådgiving i informasjons- og mediaspørsmål.

2.6.2 Svalbardporten

Miljøinformasjon

Forskningsparken og Svalbardporten ble åpnet av H. K. H. Kong Harald og H. K. H. Dronning Sonja i april 2006. Her er Sysselmannens miljøinformasjon i Svalbardporten etablert sammen med reiselivet og Svalbard Museum. Sysselmannen bidrar med opplæring av skrankepersonell i Svalbardporten og 20 % av en stilling. Hensikten er å gi turister og fastboende informasjon om miljøregelverket og sikkerhetsregler som gjelder på øygruppa og særlig innen Forvaltningsområde 10 (fri ferdsel). Det er laget en større monter med kart og informasjon om naturvern, kulturminnevern og sikkerhet. I tillegg er det laget en film som belyser disse temaene. Det er også en PC hvor en kan hente mer detaljert informasjon om Sysselmannen, Svalbard og gjeldende regelverk.

Antall besøkende til Svalbardporten, turistinformasjonen og museet har oversteget forventningene. Sysselmannen har bidratt til at arbeidsmiljøet for de ansatt skal være best mulig.

Kulturhistorisk magasin og konservering

Sysselmannens kulturhistoriske magasin og konserveringsverksted ble ferdig etablert i 2006. Konservatoren hadde ansvaret for montering og sikring av gjenstandene i Svalbard Museums nye utstilling. Samarbeidet med museet er godt etablert.

Prosessen med tilbakeføring av gjenstandsamlinger til Svalbard har fortsatt i 2006. Overføring av samlingen fra Tromsø Museum er nesten slutført. Det har også vært utført konserverings- og bevaringsoppgaver i felt.

Tabell 9. Gjenstander i Sysselmannens kulturhistoriske magasin på Svalbard.

Aksesjonsførte gjenstander 2006	15 000
Registrerte gjenstander 2006	300
Behandlede gjenstander 2006	100

Det har vært vist stor interesse for magasinet i Longyearbyen, og på nasjonalt nivå. Mange

grupper og enkeltpersoner har besøkt magasinet. Så godt som alle offisielle besøk i byen har vært vist rundt i magasinet og konserveringsverkstedet.

Tabell 9. Besøk i Sysselmannens kulturhistoriske magasin på Svalbard.

Besøk av grupper (antall grupper)	45
Besøk av enkeltpersoner	50

2.6.3 Sjøgarasjen

Sysselmannen har i flere år arbeidet aktivt for å samlokalisere mest mulig av redningsressursene i Longyearbyen; i første omgang Røde Kors og Sysselmannens redningsressurser. Dette er nå gjort ved å utvide Sysselmannens verksted og lager til også å omfatte LRKHK sine behov for lager, kontor og møtelokale. I tillegg har det vært mulig å samlokalisere egne redningsressurser i et varmt lager, noe som politiet er svært fornøyd med. Grunnarbeidet ble startet opp høsten 2005, og bygget ble offisielt åpnet av justisminister Storberget torsdag 2. november 2006.

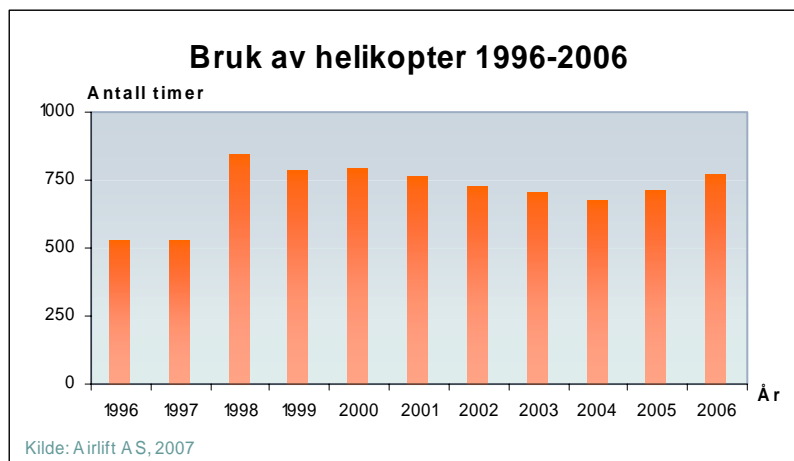
Allerede ved utgangen av 2006 har en sett de positive erfaringer ved dette bygget. Bygget er allerede fylt av positive aktiviteter store deler av døgnet, og samarbeidet er klart bedret. Sysselmannen har også fått et tjenlig snekkerverksted, og lokaler for varmt arbeid for mekanikeren. Dette har ført til et klart bedret arbeidsmiljø for de som har sin arbeidsplass i Sjølageret.

Sysselmannen har et ønske om også å etablere et kaldt lager på tomten ved Sjølageret. Dette for å forenkle bl. a. sommerlagring av skutere, materialer og annet feltutstyr som ikke krever varmt lager. På den måten vil all aktivitet og virksomhet knyttet til materiell og beredskap bli knyttet sammen i en funksjonell enhet.

2.7 Transporttjenesten

2.7.1 Samarbeidet med Airlift

I 2006 har Sysselmannen hatt et nært og godt samarbeid med de ansatte ved "Svalbardbasen", samt øverste ledelse i Airlift. Sysselmannen er svært fornøyd med tjenesten Airlift AS utfører for oss.

Figur 23. Bruk av helikopter fra Airlift AS på Svalbard i perioden 1996-2006.

Tabell 11. Bruk av helikopter i 2005 og 2006.

År	Flytimer totalt	SMS	SAR-trening	Utleie	Amb/SAR	Airlift int.
2006	775	281	172	257	57	8
2005	715	229	149	235	91	11

Airlift AS kunne i 2006 feire at de hadde hatt kontrakt med Sysselmannen i ti år. Gjeldende kontrakt startet våren 2003. Kontrakten er av seks års varighet med opsjon på 2+2 år, til sammen ti år. Helikoptertjenesten er etter den nye kontrakten svært tilfredsstillende.

I løpet av 2006 ble det utført til sammen 42 SAR/ambulanseoppdrag der helikopter ble benyttet. Dette er en nedgang fra 2005(56). Sysselmannen er svært fornøyd med hvorledes de ansatte i Airlift utfører de ulike helikopteroppdragene. De ansees som svært dyktige og høster anerkjennelse også utenfor landegrensene for sitt redningsoperasjoner.

Vinteren 2006 var det flere piloter fra "Svalbardbasen" som fløy periodevis i Pakistan. Dette i forbindelse med nødhjelpsarbeide for Røde Kors. Det var til tider en vanskelig operasjon som krevde mye av piloter og teknikere. Airlift har fått svært gode tilbakemeldinger for arbeidet som ble utført i denne forbindelse. Piloter fra "Svalbardbasen" har periodevis i løpet av året fløyet SAR-tjeneste på Island.

2.7.2 Samarbeidet med "Nordsyssel"

Tabell 12. Leieperiode og seilingsdøgn for "Nordsyssel" i 2005 og 2006.

År	Leieperiode "Nordsyssel"	Seilingsdøgn i perioden
2006	1.5 - 7.12	125
2005	9.5 - 8.12	140

2006 var fjerde året M/S "Nordsyssel" var i Sysselmannens tjeneste. Båten har vist seg svært godt egnet til formålet, og har fungert godt. Samarbeidet med mannskap og rederi har holdt seg meget bra, og de har vist stor velvilje for å gjøre båten best mulig for Sysselmannens bruk.

2006 ble et nytt år med svært høy aktivitet for M/S "Nordsyssel". Båten gjennomførte til sammen 47 turer/tokt med til sammen 125 seilingsdøgn. Båten ble dette året leid en uke mer enn tidligere. Dette har sammenheng med isforholdene. 2006 var en sesong med svært lite sjøis på Svalbard. Båtsesongen startet tidligere enn vanlig og for å opprettholde beredskap på sjøen startet også "Nordsyssel" sin sesong tidligere enn før.

Det ser også ut til at 2007 blir en sesong med lite sjøis og tidlig båtsesong.

2.8 Tilsyn

2.8.1 Skipskontroll

Det ble i 2006 gjennomført sertifikatkontroll av politiet på flere mindre turistskip som trafikkerer Isfjordområdet. I tillegg foretok feltinspektørene sporadiske kontroller på oversjøiske cruiseskip. Sertifikatkontroll for skip er ikke et entydig og enkelt regelverk, og

politiet tilstreber derfor å gjøre slike kontroller i nært samarbeid med Sjøfartsdirektoratet. Det er ikke avdekket forhold som tilsier en større innsats på dette området. Imidlertid har en ved skipskontroller lagt vekt på de miljømessige sider ved skipet, spesielt søppel/avfallshåndtering, og de miljø- og sikkerhetsmessige forhold ved ilandstigning utenfor bosettingene. Slike kontroller utføres hyppig.

2.8.2 Helserådet på Svalbard

I forbindelse med innføringen av lokaldemokrati i Longyearbyen ble dette saksområdet overført til Longyearbyen lokalstyre, jfr. forskrift om læge- og sundhetsforholdene på Svalbard § 3. Sysselmannen har imidlertid beholdt myndigheten som helseråd utenfor Longyearbyen arealplanområde. Helserådets oppgaver utføres av assisterende sysselmann i samarbeid med avdelingsoverlege og helsesøster ved Longyearbyen sykehus. Fra 2004 har helserådet dessuten hatt bistand fra Mattilsynet i Tromsø. Forskriftsverket på næringsmiddelområdet krever spesialkompetanse for å kunne gjennomføre en tilfredsstillende inspeksjon ved større tilsynsobjekter. Samarbeidet med Mattilsynet er meget godt.

Som tidligere består en vesentlig og viktig del av arbeidet i å gjennomføre regelmessige helserådsinspeksjoner i bosettinger utenfor Longyearbyen. I virksomhetsplanen for 2006 var det planlagt helserådsinspeksjoner i Barentsburg, Svea og utestasjonene Bjørnøya og Hopen. Av forskjellige årsaker ble disse inspeksjonene ikke gjennomført, med unntak av gjennomgang av medisinallageret på Hopen. Det ble imidlertid avholdt en inspeksjon i Ny - Ålesund. Inspeksjonen i Ny - Ålesund avdekket ingen vesentlige hygieniske mangler, og det ble ikke gitt noen pålegg.

2.8.3 Barnevern

Ved forskrift av 1. september 1995 ble barnevernloven av 17. juli 1992 gjort gjeldende for Svalbard, med noen tilpasninger. I forbindelse med innføring av lokaldemokrati, ble dette saksområdet overført til Longyearbyen lokalstyre. Sysselmannen har beholdt myndigheten utenfor planområdet. Sysselmannen har ikke behandlet egne barnevernssaker i 2006.

2.8.4 Brannsyn

Sysselmannen på Svalbard har ansvar for brannsyn ved spesielle objekter i Ny-Ålesund, Svea Nord, Barentsburg, Isfjord Radio, Hopen og Bjørnøya. Det er i 2006 gjennomført brannsyn på Hopen og på Bjørnøya. Ingen omfattende mangler ble avdekket.

Det var berammet brannsyn ved de øvrige objektene høsten 2006. På grunn av uforutsette personellmessige forhold ved brannvesenet i SSD, som etter plan og beramming skulle bistå med sakkyndig personell, ble det ikke gjennomført brannsyn ved disse objektene i 2006.

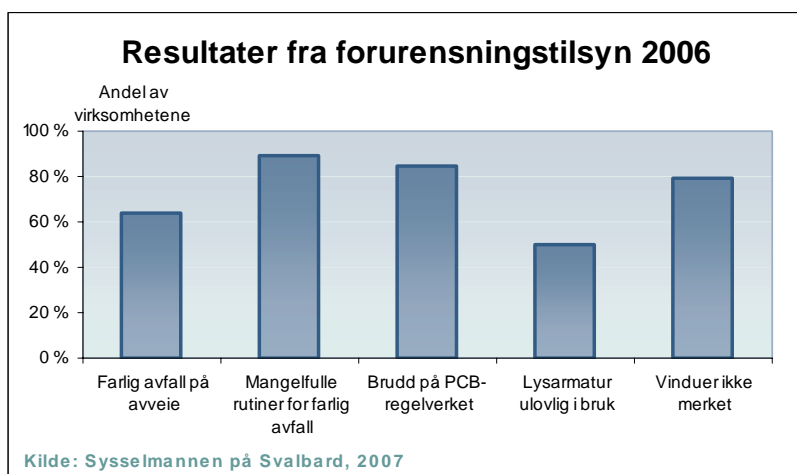
Direktoratet for Sikkerhet og Beredskap (DSB) har imidlertid i 2006 gjennomført tilsyn i Ny-Ålesund, Svea Nord, Barentsburg, Hopen og Bjørnøya. Disse tilsynene overlapper i en viss grad Sysselmannens brannsyn.

2.8.5 Forurensningstilsyn

Sysselmannen var med på SFTs landsomfattende storaksjon mot PCB og annet farlig avfall. Bare én av de 14 virksomhetene vi kontrollerte oppfylte regelverket, og mye farlig avfall blir ikke levert inn til destruksjon. Kontrollen dekket 14 offentlige og private virksomheter

i alle de største bosetningene og forskningsstasjonene på Svalbard. I Longyearbyen prioriterte vi de største bygg- og anleggseierne, da fikk vi fanget opp det aller meste av bygningsmassen. Gruvedriften i Gruve 7 og Svea ble også gjennomgått, og blant de private har både elektrofirmaer og entreprenører fått besøk. I tillegg sendte Sysselemannen ut brevkontroll til over 40 virksomheter.

Noen få virksomheter hadde gjort det meste etter boka og innenfor fristene, men mange kjente ikke reglene. To av tre oppfylte ikke kravene til håndtering av farlig avfall. Årsaken er at hele ni av ti hadde altfor dårlige rutiner for å fange opp det farlige avfallet. 12 av 14 oppfylte ikke PCB-regelverket. Bare halvparten oppfylte myndighetenes krav om utfasing av PCB-kondensatorer i lysarmaturer. Disse har vært forbudt å ha i bruk siden 2005. 80 prosent hadde heller ikke kartlagt og merket PCB-holdige vinduer.

Figur 24. Resultater fra forurensningstilsynet på Svalbard i 2006. Andelen av virksomhetene som fikk avvik eller anmerkninger på de forholdene som ble kontrollert.

3 Sysselmansens organisasjon og interne virksomhet

3.1 Organisasjon og personell

Sysselmannen på Svalbard har siden 1997 hatt en avdelingsstruktur med 3 avdelinger og en stabsenhet. Organiseringen fremgår av organisasjonskartet nedenfor.

Figur 25. Organisasjonskart for Sysselmannen på Svalbard.

I forbindelse med etablering av Sysselmansens kulturhistoriske magasin i Svalbardporten, ble det i 2005 opprettet en ny stilling som teknisk konservator. Stillingen er plassert i miljøvern avdelinga. Den ansatte har sitt daglige arbeid i Svalbardporten. Sysselmannen har med denne utvidelsen 27 stillinger, hvorav én er fast ansatt mens de øvrige er åremålsstillinger. I tillegg kommer en rekke engasjementer i sommerhalvåret.

I 2006 har det vært en meget høy turn-over. I løpet av året er det foretatt nyansettelser i 11 av 27 faste/ åremålsstillinger hos oss, se også pkt 3.8.1. Det betyr at 40,1 % av personalet har blitt skiftet ut. Størst utskifting har det vært i staben og administrasjonsavdelingen. Vi har registrert at antall søkere til ledige stillinger er noe redusert i forhold til tidligere år, men fortsatt er det mange godt kvalifiserte søkere til ledige stillinger.

I 2006 ble det rekruttert 17 personer til engasjementstillinger som bl.a. ekstrabetjenter, feltinspektører, kulturminnearbeidere og vikarer. Disse engasjementene utgjør til sammen 5,6 årsverk.

3.1.1 Strategisk plan

I henhold til økonomiinstruksen fra Justisdepartementet skal Sysselmannen utarbeide en strategisk plan for virksomheten med et tidsperspektiv på tre til fem år. Planen skal bygge på forventede utviklingstrekk, samt Stortingets, regjeringens, Justisdepartementets og Miljøvern departementets langsiktige prioriteringer.

I løpet av 2006 har Sysselmannen gjennomført en prosess for å stake ut en langsiktig kurs for fremtiden. Ledergruppa startet arbeidet på en ledersamling i mai. Dette ble fulgt opp med et dagsseminar der alle ansatte ved sysselmanskantoret deltok, og en etterfølgende prosess i de enkelte avdelingene.

I Sysselmannens strategiske plan for 2007-2011 har vi tatt noen veivalg og definert hvilke områder som skal ha særlig fokus. Disse områdene er:

- Sysselmannen som premissleverandør
- suverenitetshåndhevelse, trygghet og beredskap
- miljø og kulturminner
- service og kvalitet

Sammen med tildelingsbrevene fra Justisdepartementet og Miljøverndepartementet, vil den strategiske planen være et viktig styringsdokument for virksomheten og danne grunnlag for planlegging og ressursbruk i årene fremover.

3.2 Lønns- og personalpolitikk

Sysselmannens lokale lønnspolitikk ble revidert i 2006. Denne ble lagt til grunn ved gjennomføring av de årlige lokale lønnsforhandlingene.

Lokale lønnsforhandlinger etter Hovedtariffavtalen (HTA) pkt 2.3.4 ble avholdt i mai.

De årlige lokale lønnsforhandlingene etter HTA pkt 2.3.3 ble gjennomført mellom partene sentralt, uten forutgående preliminaire forhandlinger lokalt hos Sysselmannen. Ettersom Sysselmannen ikke er eget forhandlingssted, er det en forutsetning for preliminaire forhandlinger at partene er enige om at dette skal gjennomføres. Slik enighet ble ikke oppnådd i 2006. Både Sysselmannen og flertallet av de ansattes organisasjoner beklager dette.

3.3 HMS

Sysselmannen har avtale om bedriftshelsetjeneste med Longyearbyen Sykehus. I 2006 ble 18 av de ansatte innkalt til helsekontroll/ arbeidsmiljøundersøkelse. Alle nyansatte får dessuten tilbud om ergonomisk vurdering og tilpasning av arbeidsplassen når de begynner.

I 2006 har det vært valg av verneombud. Det forrige verneombudet sluttet i løpet av året, og sysselmannsførstebetjent Brynjulv Eide ble valgt til å overta oppgaven.

Det blir gjennomført målrettet og systematisk sikkerhetsopplæring av de ansatte for å gi grunnleggende kunnskap og ferdigheter for ferdsel i felt, skuterkurs og opplæring/bruk av GPS. Formålet med opplæringen er å forebygge skader og ulykker. Politiavdelingen har ansvar for undervisningen. I 2006 har 19 av de ansatte deltatt ved slik undervisning.

Det kreves videre at alle som skal låne Sysselmannens velferdsbåt skal ha båtførerprøven. Tolv av de ansatte tok denne prøven i regi av AOF våren 2006.

Sysselmannen er en Inkluderende Arbeidslivs-virksomhet. Det er ikke indikasjoner på sykefravær som skyldes forhold på arbeidsplassen, men det har vært et høyere fravær enn normalt i 2006, bl. a. på grunn av benbrudd og alvorlig sykdom.

Det ble meldt om fem skader fra de ansatte i 2006. To av disse skjedde i forbindelse med jobb, en i forbindelse med bedriftsidrett og de øvrige i fritiden.

I 2006 er det ikke gjennomført medarbeidersamtaler, men det har vært avholdt oppfølgingssamtaler med de nyansatte etter de første seks månedene i jobb.

Sysselmannen tilbyr en rekke velferdstiltak for de ansatte og deres familier:

- en times trening i Svalbardhallen i arbeidstida hver uke
- politiidrettslaget leier i tillegg hallen hver mandag for trening en time etter arbeidstid
- treningsrom og badstue til disposisjon i administrasjonsbygget
- velferdsturer med "Nordsysse" hver vår og høst
- Sysselmannens hytter lånes vederlagsfritt ut til de ansatte
- Sysselmannen disponerer åtte hybler som ved ledighet lånes ut når ansatte får besøk av familie og venner
- fritidsbåt, skuterpool og annet utstyr lånes ut til de ansatte

3.4 Lønn, regnskapsføring og økonomiforvaltning

I løpet av 2006 har Sysselmannen tatt i bruk lønns- og personalsystemet SAP HR, samt forberedt overgangen til elektronisk fakturabehandling fra 1.januar 2007.

Antall regnskapsbilag totalt i 2006 var 2097.

Det er jevnlig budsjettoppfølging gjennom året for å sikre at de tildelte rammene overholdes.

3.5 Arkiv

Tabell 13. Registrerte nye saker og førte dokumenter i arkivet hos Sysselmannen i 2005 og 2006.

Arkivoppgaver	2005	2006	Endring i %
Antall registrerte nye saker	1023	1052	+ 2,8 %
Antall registrerte dokumenter	3158	3580	+ 13,4 %

DocuLive Noark Plus ble innført hos Sysselmannen på Svalbard 01.01.2004. En overgang til fullelektronisk arkiv har gjenstått.

Arbeidet for å få gjennomført en slik overgang ble påbegynt i slutten av august 2006. Arbeidet med å skrive saksbehandlerrutiner og lage kursopplegg er kommet godt i gang . Vi venter på en teknisk gjennomgang av DocuLive fra leverandøren Software Innovation, før installasjonen av saksbehandlermodulen godkjennes. Saksbehandlermodulen planlegges tatt i bruk i løpet av 2007.

Med saksbehandlermodulen DocuLive Sak WWW skal saksbehandlere og ledere hos Sysselmannen kunne behandle innkomne saker, produsere dokumenter, sende disse på saksgang/til godkjenning og til slutt oversende til journalføring/elektronisk arkivering og ekspedisjon.

3.6 IKT

Målet med å standardisere og modernisere Sysselmannens IT-utstyr ble nådd i 2006.

Bedriftens systemportefølje fortsetter å stige og har nå passert over 80 forskjellige systemer og databaser.

På oppdrag fra POD leverte PDMTs kommunikasjonsgruppe i februar 2006 fem komplette sett av posisjoneringssystemer (GPS) basert på Iridium satellitt-kommunikasjon. Av disse ble et sett montert i bandvogn, mens de fire andre ble bygget inn i vanntette og støtsikre koffertter (pelicase). Utstyret ble brukt under to store redningsaksjoner og viste seg som et verdifulle supplement både for redningsledelsen og aktørene i felt. En Geopolserver (Geopol er et kartsystem for politiet) ble installert og oppdatert med kart for Svalbard. Sammen med posisjoneringssystemene brukes Geopol som et støtteverktøy for LRS.

Sysselemannen tok i bruk elektronisk kulturminneregistrering med kart under rundtoktet 2006. Til dette formålet var det svært viktig å finne en spesielt robust PC. Valget falt på en Panasonic modell CF-18 som sammen med en GPS-enhet viste seg å fungere under nær sagt alle feltforhold. Modellen er nå standardisert også for feltinspektørtjenesten og skal brukes under neste sesong i 2007.

3.7 Kontorlokaler

Sysselemannen har i 2006 tatt i bruk de nye lokalene i Svalbardporten, se pkt. 2.6.2 for nærmere omtale av lokalene og den offisielle åpningen av Forskningsparken.

Utvidelse av Sysselemannens sjølager stod ferdig i år og ble høytidelig åpnet av Justisminister Knut Storberget i november, se pkt. 2.6.3.

Sysselemannens nåværende administrasjonsbygg ble tatt i bruk i januar 1998 og fremstår fortsatt som et moderne og representativt bygg. I løpet av byggets levetid har imidlertid aktivitetsnivået og bemanningen økt. Økende interesse for Svalbard og nordområdene har medført en sterk vekst i grupper som kommer til øygruppa og ønsker informasjon om Sysselemannens virksomhet. Denne utviklingen har ført til at Sysselemannens administrasjonsbygg i dag er sprengt, både med hensyn til kontorarealer og møterom.

Med dette som bakgrunn, nedsatte Sysselemannen våren 2006 en arbeidsgruppe som fikk i oppdrag å vurdere arealbehovet.

3.8 Sektorovergripende mål

3.8.1 Likestilling

Status - åremålsstillinger og fast stilling

Tabell 14. Personell og gjennomsnittslønn hos Sysselemannen ved utgangen av 2006.

Stillingskategori	Antall ansatte (Endring fra 2005)		Gjennomsnittlig lønn*	
	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner
Ledere	3 (-1)	2 (+1)	559 200	494 450
Rådgivere, seniorrådgivere, førstekonsulenter	8 (+2)	5 (-2)	360 887	376 940
Sysselemannsførstebetjenter	5	0	352 780	0
Konsulenter, renholder og mekaniker	1	3	305 800	284 200

* ordinær lønn etter A-tabellen. Alle har dessuten tillegg etter B-tabellen ("Polartillegget").

Gjennomsnittlig lønn ligger høyere for menn enn kvinner blant ledere og i stillingsgruppen konsulenter, renholder og mekaniker. Det synes likevel ikke å være grunnlag for å konkludere med at lønnsforskjellene er kjønnsbetingede.

Sysselmannen har i løpet av 2006 oppnådd den statlige målsettingen om en kvinneandel på 40 % i ledende stillinger. Ved utlysning av ledig stilling blir kvinner oppfordret til å søke.

Samlet er kvinneandelen ved sysselmannskontoret 37 %. Det er altså en overvekt av mannlige arbeidstakere. Dette gjelder særlig politiavdelingen der det ikke er noen kvinnelige ansatte, og i miljøavdelingen, hvor bare én av syv ansatte er kvinne.

Likestillingsaktiviteter

Det vektlegges å ta hensyn til likestilling i forbindelse med rekruttering. Ved utlysning oppfordres kvinner til å søke. For politistillingene blir det gjort oppmerksom på at kvinner vil bli foretrukket dersom søkerne er likt kvalifisert. Det legges vekt på å ansette kvinner i korttidsengasjementer for å styrke rekrutteringsgrunnlaget ved fremtidig ansettelser i åremålsstillinger.

Tabell 15. Utlyste stillinger 2006.

Ledig stilling - åremål	Søkere	Kjønn	Innvandrere/ innkalt til intervju	Ansatt
Førstekonsulent - arkiv	34	9M/ 25 K	2*/1	Kvinne
Konsulent - administrasjonsavd.	71	15M/ 56K		Kvinne
Konsulent - administrasjonsavd.	52	12M/ 40K		Kvinne
Førstekonsulent - økonomi	43	17M/ 26K		Kvinne
Rådgiver - tolk i russisk	25	9M/ 16K		Mann
Rådgiver - reiseliv	51	15M/ 36K		Mann
Rådgiver - jurist	31	17M/ 14K		Kvinne
Rådgiver - forurensning	35	20M/ 15K		Mann
Rådgiver - naturforvaltning	48	33M/ 15K		Mann
Assisterende sysselmann	6	5M/ 1K		Kvinne
Mekaniker	22	22M		Mann
Ledig stilling - engasjement/vikariat				
Vikar for renholder - 1 år	10	1M/ 9K	1/1	Kvinne
Konsulent 40 % - 1 år	17	2M/ 15K		Kvinne
Ekstrabetjent politi - 5 mnd (2 engasjementer)	37	28M/ 9K		En mann og en kvinne
Feltinspektør politi (3 engasjementer)	44	36M/ 8K		To menn og en kvinne
Feltinspektør natur (3 engasjementer)	59	45M/ 15K	1*/0	To menn og en kvinne

* Den ene søkeren var ikke kvalifisert for stillingen og derfor ikke innkalt til intervju

3.8.2 IKT i Justissektoren

Sysselmannen har ikke iverksatt spesielle tiltak på dette området.

3.8.3 Særlig om straffesakskjeden

Se pkt 2.3.3

3.8.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Se pkt 2.3.1

3.8.5 Grønn stat

Sysselemanden har satt følgende mål for sitt arbeid med Grønn Stat:

- benytte miljøvennlig teknologi i forhold til transportmidler
- økt bevissthet rundt transportøkonomi
- redusere den totale avfallsmengden
- redusere mengden restavfall til 10-15 % av total avfallsmengde
- redusere papirbruken ved kontoret
- øke kunnskapen om miljøeffektive innkjøp og sikre ivaretagelse av miljøhensyn ved alle innkjøp

Det er utarbeidet en tiltaksplan som skal sikre måloppnåelse. Første revisjon av arbeidet med Grønn Stat er planlagt høsten 2007. For øvrig vises til halvårsrapporten, samt innrapportering til Justisdepartementet på dette området i brev av 29.06.2006.

3.8.6 Etske retningslinjer

De ansatte ved Sysselemandskontoret er gjort kjent med heftet *Etske retningslinjer for statstjenesten*.

3.8.7 Regnskapsføring og økonomiforvaltning

Regnskapsføring og økonomiforvaltning hos Sysselemanden skjer i henhold til:

- reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt 12. desember 2003
- økonomiinstruks fra Justisdepartementet for Sysselemanden på Svalbard av 15.12.2005
- intern instruks for økonomistyring hos Sysselemanden på Svalbard av 31.03.2005

Riksrevisjonen hadde tilsyn hos Sysselemanden 9. og 10. oktober. De hadde ingen merknader.

3.8.8 Universell utforming

Det er ikke gjennomført eller planlagt tiltak på dette området.

4 Regnskap 2006 med kommentarer

Regnskap 2006 - underposter kap. 5

Kap. 5 Sysselmannen på Svalbard		Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
9005111	Stillinger	13 191 000	13 284 927	13 006 707
9005112	Ekstrahjelp	939 500	923 999	625 815
9005115	Renholdspersonell	314 000	365 345	206 555
9005116	Sakkyndig bistand	5 000	3 840	62 010
9005118	Trygder, pensjon	2 000	2 370	4 674
9005121	Maskiner, inventar, utstyr	1 163 000	2 264 263	5 211 269
9005122	Forbruksmaterieell	332 000	367 424	505 227
9005123	Reiseutgifter m. m.	2 416 000	2 635 262	2 010 159
9005124	Kontortjenester	998 000	1 070 581	1 374 155
9005125	Konsulenttjenester	300 000	106 776	1 214 275
9005126	Databehandlingstjenester	455 000	315 597	347 161
9005127	Vedlikeh. og drift av maskiner, transp. m.	790 000	778 832	884 621
9005128	Vedlikehold av bygg og anlegg	35 000	34 013	29 966
9005129	Bygningers drift, lokaleie	4 415 000	4 175 416	655 559
	Sum drift kap. 5	25 355 500	26 328 647	26 138 153
	Miljøvernprosjekter	500 000	499 562	
	Svalbardporten	1 500 000	982 854	
	Sum utgifter	27 355 500	27 811 064	26 138 153

Kap. 3005 Sysselmannen på Svalbard		Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
3005011	Diverse inntekter	-200 000	-322 628	-328 307
3005021	Posteringsfullmakter	-140 000	-563 063	-347 834
3005161	Refusjoner	0	-22 035	-232 261
3005181	Refusjoner	-349 200	-351 245	-236 080
	Sum inntekter		-1 258 971	-1 144 482

Regnskap 2006 - underposter kap. 6

Kap. 6 Sysselmannens transporttjeneste		Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
9006127	Transporttjenesten	64 376 810	62 902 351	63 762 429
	Sum utgifter	64 376 810	62 902 351	63 762 429

Kap. 3006 Sysselmannens transporttjeneste		Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
3006010	Inntekter transporttjenesten	-1 100 000	-1 177 355	-1 279 888
3006020	Ref. transporttjenesten	0	-111 861	-595 049
	Sum inntekter		-1 289 216	-1 874 937

Regnskap 2006 - underposter kap 9

Kap. 9 Kulturminnevernet	Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
9009111 Stillinger	330 000	443 427	204 673
9009112 Ekstrahjelp	1 015 000	158 754	197 929
9009118 Trygder, pensjon	0	1 359	3 990
9009121 Maskiner, inventar, utstyr	50 000	346 437	222 229
9009122 Forbruksmateriell	20 000	218 152	50 076
9009123 Reiseutgifter m. m.	0	146 750	76 118
9009124 Kontortjenester	200 000	150 665	2 636
9009125 Konsulenttenester	320 000	373 485	1 081 309
9009127 Vedlikeh. og drift av maskiner, trsp.m.			2 252
9009128 Vedlikehold av bygg og anlegg	200 000	222 049	195 306
Sum utgifter	2 135 000	2 061 079	2 036 518

Disponible midler kap. 5

Kap. 5 Sysselmannen	Pr. 31.12.06	Pr. 31.12.05	Diff. i %
1. Opprinnelig tildelingsbrev	26 600 000	26 240 000	1
Senere tildelinger fra Justisdepartementet	1 054 000	136 000	87
Tildelt fra andre			
= Sum tildelingsbrev	27 654 000	26 376 000	5
2. Refusjoner fra andre			
Arbeidsmarkedstiltak			
Fødselspenger	22 035	232 361	-955
Arbeidsgiveravgift	0	0	
Lærlinger	0	0	
Sykelønn	351 245	236 080	33
Andre refusjoner	563 063	347 834	38
= Sum refusjoner	936 343	816 275	13
3. Disponibel budsjetttramme pr. 31.12.	28 590 343	27 192 275	5

Regnskap 2006 - hovedtall kap. 5

Kap 5 Sysselmannen	Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
Post 511, lønn	14 451 500	14 580 482	13 905 761
Post 512, drift	10 904 000	11 748 166	12 232 392
Sum driftsutgifter	25 355 500	26 328 647	26 138 153
Miljøvernprosjekter	500 000	499 562	
Svalbardporten	1 500 000	982 854	
Totale utgifter kap. 5	27 355 500	27 811 064	
Ubenyttede midler		779 279	1 054 122

Kap 3005 Sysselmannen			
Post 01 Diverse inntekter	-200 000	-322 628	-328 307
Post 02 Refusjoner m. v.		-563 063	-347 834
Post 16 Refusjoner		-22 035	-232 261
Post 18 Refusjoner		-351 245	-236 080
Sum inntekter		-1 258 971	-1 144 482

Antall ansatte pr 31.12.2006:

- 26 i åremålsstilling
- 1 fast ansatt
- 2 engasjement 100 %

Disponible midler kap. 6

Kap. 6 Sysselmannen	Pr. 31.12.06	Pr. 31.12.05	Diff. i %
1. Opprinnelig tildelingsbrev	63 800 000	62 200 000	3
Senere tildelinger fra Justisdepartementet	1 924 000	2 891 000	-50
Tildelt fra andre	0	0	
= Sum tildelingsbrev	65 724 000	65 091 000	1
2. Refusjoner fra andre			
Arbeidsmarkedstiltak	0	0	
Fødselspenger	0	0	
Lærlinger	0	0	
Sykelønn	0	0	
Andre refusjoner	111 861	595 049	-432
= Sum refusjoner	111 861	595 049	-432
3. Disponibel budsjettramme pr. 31.12.	65 835 861	65 686 049	0

Regnskap 2006 - hovedtall kap. 5

Kap 6 Sysselmannen	Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
Post 611, lønn	0	0	0
Post 612, drift	64 376 810	62 902 351	63 762 429
Sum driftsutgifter	64 376 810	62 902 351	63 762 429
Ubenyttede midler		2 933 510	1 923 620
Kap 3006 Sysselmannen			
Post 01 Diverse inntekter	-1 100 000	-1 177 355	-1 279 888
Post 02 Refusjoner mv.		-111 861	-595 049
Sum inntekter		-1 289 216	-1 874 937

Disponible midler kap. 9

Kap. 9 Sysselmanen	Pr. 31.12.06	Pr. 31.12.05	Diff. i %
1. Opprinnelig tildelingsbrev	2 050 000	2 050 000	0
Senere tildelinger fra Justisdepartementet	103 000	100 000	3
Tildelt fra andre	0	0	
= Sum tildelingsbrev	2 153 000	2 150 000	0
2. Refusjoner fra andre			
Arbeidsmarkedstiltak	0	0	
Fødselspenger	0	0	
Lærlinger	0	0	
Sykelønn	0	0	
Andre refusjoner	0	0	
= Sum refusjoner	0	0	
3. Disponibel budsjettramme pr. 31.12.	2 153 000	2 150 000	0

Regnskap 2006 - hovedtall kap. 9

Kap 9 Sysselmanen	Budsjett 2006	Regnskap 2006	Regnskap 2005
Post 911, lønn		603 540	406 592
Post 912, drift		1 457 539	1 629 926
Sum driftsutgifter	2 135 000	2 061 079	2 036 518
Ubenyttede midler		91 921	113 482

Kommentarer til regnskapstallene 2006

Budsjettet for 2006 er periodisert likt i årets 12 måneder. Fra 2005 ble det overført ubrukte bevilgninger til 2006 på kapittel 5, 6 og 9, og på grunnlag av dette ble budsjettet for 2006 justert i oktober 2006. Det justerte budsjettet er lagt til grunn i regnskapsoversikten.

Kap. 5

Lønnspostene

Overtidsforbruket i 2006 er høyere enn budsjettet. Dette p. g. a. flere tokt, og overtid til ekstrabetjentene i sommerhalvåret inngår bl. a.

Kostnadene til renhold er overskredet p. g. a. sluttoppgjør og feriepenger til vikar utbetalt i desember. Renholder var sykemeldt 80% i 2006, og kostnadene må ses i sammenheng med refusjon av sykepenger. Eksterne renholdstjenester ble benyttet.

Maskiner, inventar, utstyr

På posten "transportmidler" ble utgiftene større enn budsjettert, da det bl.a. ble kjøpt inn ny bil til Sysselemanden og ny vaktbåt med motor og tilhenger.

Utgiftene til sambandsutstyr ble overskredet pga kjøp av flere GPS, batterier, nødpeilesendere og diktafoner til politiavdelingen.

Overskridelsen på kontorutstyr skyldes i hovedsak innkjøp av to nye kopimaskiner.

I forbindelse med utvidelsen av Sjølageret ble det kjøpt inn mye nytt verktøy i 2006.

Utgiftene til bekledning, feltutstyr og teknisk utstyr ble overskredet som følge av kjøp av nødpeilesendere, signalpistoler, søkestenger til bruk i snøskred og kamera til staben.

Det er et underforbruk på EDB-rekvisita.

Reiseutgifter m.m.

På reiseutgifter er utgiftene høyere enn budsjettert for åremålstilsatte. Dette skyldes stor utskifting av personalet og også en økning i billettprisene. Det er spart inn på utgiftene for korttidstilsatte.

Når det gjelder representasjon i Sysselemandsgården er det et overforbruk grunnet mange flere offentlige besøk enn tidligere år, inkludert besøk av kongen og dronningen i april.

Kontortjenester

Utgifter på posten "trykksakproduksjon" gikk hovedsakelig til trykking av nye brosjyrer på flere språk.

Kunngjøringer ble overskredet bl. a. på grunn av utlysninger ved flere ledige stillinger, og annonser i forbindelse med Longyearbyens 100-årsjubileum.

Konsulenttjenester

På posten "konsulentbistand" er det et underforbruk. Dette skyldes at budsjetterte prosjekter ikke ble gjennomført, for eksempel døgnåpen forvaltning og fullelektronisk arkivløsning.

Under "straffesaksutgifter" er budsjettet betydelig redusert i forhold til opprinnelig budsjett.

Databehandlingstjenester

Vi har et underforbruk totalt på "databehandlingstjenester", fordi det ble kjøpt mindre programvare enn planlagt. Konsulenttjenester ved fullelektronisk arkivløsning utsettes til begynnelsen av 2007.

Vedlikehold og drift av maskiner, transportmidler m.m.

Posten "vedlikehold og transportmidler" er overskredet på grunn av flere småreparasjoner enn forutsett og uhell med transportmidler.

Utgiftene til "vedlikehold og samband" er lavere enn budsjettert, da basestasjonene ikke har krevd så mye utgifter.

Bygningers drift og lokalleie

Posten "renhold kontor og boliger" må ses i sammenheng med konto for lønn renholder. Dette er ekstra renhold ved økt representasjon i Sysselemandsgården.

Inntekter

Posten "Diverse inntekter" består av passgebyr og våpengebyr. Inntekter for passgebyr og våpengebyr er høyere enn budsjettert. Dette skyldes en økning i antall søknader.

Refusjoner

Refusjonene skyldes refusjoner i forbindelse med slutten på en fødselspermisjon og to lengre sykefravær.

Prosjektene Miljøvernarbeid og Svalbardporten

Alle de budsjetterte utgiftene til miljøvernprosjekter ble brukt. Når det gjelder Svalbardporten er det brukt ca. 2/3 av budsjetterte utgifter. Investeringene i oppstartsfasen av Svalbardporten er gjennomført på en tilfredsstillende måte. Alle deler av magasin og miljøinformasjonen fungerer som planlagt. Det vil påløpe kostnader neste år i tilknytning til tilbakeføring av gjenstander til Svalbard.

Kap. 6

Utgifter

Det foreligger et underforbruk på kap. 6 på kr. 2 933 510. Grunnen til dette er hovedsakelig færre og kortere redningsoppdrag enn vanlig (normalår), og mindre timeuttak for Sysselmannen på grunn av stort timeuttak til kommersielle kunder.

Sysselmannen har dessuten i 2006 fått dekning for alle ambulansetransporter, slik at vi ikke har sittet igjen med regningen for slike oppdrag.

Det ble også overført kr. 1 924 000,- i ubrukte midler fra 2005.

Inntekter

Inntektene for kap. 6 er omtrent som forventet.

Kap. 9

Utgifter

Store deler av budsjettet har gått til restaurering og vedlikehold av vernede bygninger rundt på øygruppa. En del av disse hyttene inngår også i beredskapsarbeidet i forbindelse med redningsaksjoner og som nødhytter. Innmåling av kulturminner i Barentsburg er under arbeid.

En del utgifter gjelder markeringen av "Longyearbyen 100 år", bl. a. reiseutgifter for Janet Longyear.

Heftene "Gamle Longyearbyen" er trykket. Det har også pågått et prosjektsamarbeid med Svalbard Museum.

Gjenoppbygging av en taubanebukk har inngått i kostnadene. Det er også investert i en del snekkerutstyr i sjøgarasjen, hvor det nå er innredet et snekkerverksted i det nye tilbygget.